48-354-04-45
19.01.2023

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ
Г-Н РАДОМИР ЧОЛАКОВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 80, ал. 1 ПОДНС внасяме предложения за изменение и допълнение на Общ законопроект, изготвен на основание чл. 78, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, на приетите на първо гласуване на 7.12.2022 г. Законопроект за противодействие на корупцията сред лица, заемащи висши публични длъжности, № 48-202-01-27, внесени от Министерски съвет на 01.11.2022 г. и Законопроект за противодействие на корупцията, № 48-254-01-9, внесен от Кирил Петков Петков и група народни представители на 19.10.2022 г.

1. Наименованието на закона да се измени така: „Закон за превенция на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество“.

2. Член 1 да се измени така:

„Чл. 1. С този закон се уреждат:

1. мерките за превенция и противодействие на корупцията;

2. условията и редът за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество;

3. статутът и функциите на Комисията за противодействие/превенция на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, наричана по-нататък „Комисията“;

4. взаимодействието на Комисията с други държавни органи и международното сътрудничество.“

3. Член 2 да се измени така:

„Чл. 2. Законът има за цел да се защитят интересите на обществото чрез:

1. ефективна превенция и противодействие на корупцията;

2. създаване на гаранции, че лицата, заемащи висши публични длъжности, изпълняват правомощията или задълженията си честно и почтено при спазване на Конституцията и законите;

3. предотвратяване на възможностите за незаконно придобиване на имущество и разпореждането с него.“

4. Член 3 да се измени така:

„Чл. 3. (1) Корупция по смисъла на този закон е налице, когато в резултат на заеманата висша публична длъжност лицето злоупотребява с власт, нарушава или не изпълнява служебни задължения с цел пряко или косвено извличане на неследваща се материална или нематериална облага за себе си или за други лица.

(2) Противодействието на корупцията се осъществява чрез:

1. превантивни дейности по реда на глава четвърта;

2. деклариране на несъвместимост;

3. деклариране на имуществото и интересите на лицата, заемащи висши публични длъжности, и свързаните с тях лица;

4. осигуряване на публичен достъп до декларациите;

5. проверка на декларациите;

6. проверка, анализ и оценка на имуществения състояние;

7. установяване на конфликт на интереси и налагане на санкции и на други мерки в случай на установен конфликт на интереси;

8. публично оповестяване на имената на лицата, които не са подали декларации или в чиито декларации е установено несъответствие, и на имената на лицата, за които е установен конфликт на интереси;

9. сезиране на компетентните органи в случаите, предвидени в този закон;

10. други способи и средства, предвидени в този закон.

(3) За имущество по чл. 1, т. 2 се смята имуществото, за придобиването на което не е установен законен източник.

(4) Производството по отнемане на незаконно придобито имущество се провежда независимо от наказателното производство срещу проверяваното лице и свързаните с него лица.

(5) Процедурите и санкциите по глава осма и глава десета от този закон се прилагат независимо от предприемането на действия и мерки по други закони, включително започване на наказателно производство.“

5. Член 4 да се измени така:

„Чл. 4. (1) Този закон се прилага при спазване на следните принципи:

1. законност, прозрачност, независимост, обективност и безпристрастност;

2. повишена отговорност на лицата, заемащи висши публични длъжности;

3. публичност на имуществото на лицата, заемащи висши публични длъжности;

4. зачитане, гарантиране и защита на правата и свободите на гражданите; 5. пропорционалност на намесата в личния и семейния живот;

6. защита на информацията и на източниците за придобиването ѝ;

7. защита на лицата, подали сигнал за нарушение;

8. координация и взаимодействие между държавните органи;

9. политически неутралитет.

(2) За постигане на целта по чл. 2 може да се налагат ограничения на собствеността, като се съблюдава правото на защита на засегнатите лица и на пострадалите от престъпления и не се допуска риск от несправедливост. Ограниченията на собствеността, предвидени в този закон, се прилагат в степента, която е необходима за постигане целта на закона.“

6. Член 5 да се измени така:

„Чл. 5. (1) Лица, заемащи висши публични длъжности по смисъла на този закон, са:

1. президентът и вицепрезидентът;

2. народните представители;

3. министър-председателят, заместник министър-председателите, министрите и заместник-министрите;

4. членовете на Европейския парламент от Република България;

5. членовете на Европейската комисия от Република България и българските граждани, заемащи ръководни длъжности в органите на Европейския съюз, избрани или назначени с решение или по предложение на български държавен орган;

6. председателят и съдиите от Конституционния съд;

7. председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд, главният прокурор, техните заместници, административните ръководители на органите на съдебната власт и техните заместници, членовете на Висшия съдебен съвет, главният инспектор и инспекторите в Инспектората към Висшия съдебен съвет, директорът на Националния институт на правосъдието, съдиите, прокурорите и следователите;

8. омбудсманът и заместник-омбудсманът;

9. председателят, заместник-председателят и членовете на Комисията за регулиране на съобщенията;

10. председателят, заместник-председателите и членовете на Сметната палата;

11. председателят и членовете на Комисията за защита на конкуренцията;

12. управителят, подуправителите и членовете на управителния съвет на Българската народна банка;

13. председателят, заместник-председателите, членовете на Комисията за финансов надзор;

14. председателят, заместник-председателят и членовете на Комисията за защита от дискриминация;

15. председателят и членовете на Комисията за енергийно и водно регулиране;

16. председателят, заместник-председателите и членовете на надзорния съвет, управителят и подуправителят на Националния осигурителен институт;

17. управителят и подуправителят на Националната здравноосигурителна каса и директорите на районните здравноосигурителни каси;

18. председателите и заместник-председателите на държавни агенции, председателите и членовете на държавни комисии, изпълнителните директори на изпълнителните агенции, ръководителите на държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, и техните заместници;

19. председателят, заместник-председателят и членовете на Комисията за противодействие/превенция на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и директорите на териториалните ѝ дирекции;

20. членовете на Изпълнителния съвет и на Надзорния съвет на Агенция за приватизация и следприватизационен контрол, изпълнителният директор и заместник изпълнителните директори на Българската агенция по безопасност на храните, директорът и заместник-директорът на Агенцията за държавен финансов контрол, председателят и заместник - председателите на Патентното ведомство, председателят, заместник-председателят и членовете на Националното бюро за правна помощ, председателят и членовете на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“, председателят и заместник-председателите на Националния статистически институт, председателят и членовете на Държавната комисия по хазарта;

21. директорът, заместник-директорите на Агенция "Митници", директорите на дирекции и главните директори на главни дирекции в Централното митническо управление и техните заместници, директорите на териториални дирекции и техните заместници, началниците на митническите бюра и митническите пунктове;

22. изпълнителният директор, заместник-изпълнителните директори на Националната агенция за приходите, директорите на дирекции в Централното управление и директорите на териториалните дирекции на Националната агенция за приходите;

23. директорите на областните дирекции по безопасност на храните, директорите на регионалните здравни инспекции, началниците на Дирекцията за национален строителен контрол и на нейните регионални дирекции, директорите на областните дирекции „Земеделие“, изпълнителният директор, заместник-изпълнителните директори и директорите на областните дирекции на Държавен фонд "Земеделие", директорите на регионалните дирекции "Автомобилна администрация", началниците на регионалните управления по образованието, директорът на

Националния институт за недвижимо културно наследство и ръководителите на териториалните му звена, директорите на държавните културни институти с национално значение, директорите на българските културни институти в чужбина, главният директор, неговите заместници и ръководителите на териториалните служби на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", главният директор, неговите заместници и ръководителите на териториалните звена на Главна дирекция "Охрана", директорите на регионалните дирекции по горите, директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите, директорите на басейновите дирекции, директорите на дирекции национални паркове, изпълнителният директор на предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда;

24. председателят и заместник-председателите на Държавна агенция "Национална сигурност", Държавна агенция "Разузнаване" и на Държавна агенция "Технически операции", началникът на Националната служба за охрана и неговите заместници и директорът на Служба "Военно разузнаване" и неговите заместници, директорът и заместник-директорите на служба "Военна полиция";

25. председателят, заместник-председателят и членовете на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства;

26. главният секретар на Министерството на вътрешните работи и неговият заместник, административният секретар, директорите на главните дирекции и техните заместници, директорът на дирекция "Вътрешна сигурност", директорите на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи и техните заместници;

27. офицерите от висшия команден състав на въоръжените сили съгласно Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

28. главните секретари на Народното събрание, на президента на републиката и на Министерския съвет, главните секретари на държавните органи по т. 12, т. 13, т. 18, т. 19, т. 21 и т. 22, постоянният секретар на отбраната и постоянният секретар на Министерството на външните работи";

29. ръководителите на инспекторати по Закона за администрацията;

30. началниците на политическите кабинети по Закона за администрацията;

31. областните управители и заместник-областните управители;

32. кметовете и заместник-кметовете на общини, кметовете и заместник-кметовете на райони, председателите на общинските съвети, общинските съветници и главните архитекти на общините и районите;

33. председателят, заместник-председателите и членовете на Централната избирателна комисия;

34. председателят и членовете на Съвета за електронни медии;

35. генералните директори на Българската национална телевизия, Българското национално радио и генералният директор на Българската телеграфна агенция;

36. българските граждани, заемащи ръководни длъжности в Организацията на Северноатлантическия договор, които са избрани или са назначени с решение или по предложение на български държавен орган;

37. ръководителите на задграничните представителства на Република България;

38. българските граждани, които по решение или по предложение на български публични органи са членове на управителни или на контролни органи на международни организации, съфинансирани от Република България;

39. членовете на управителния съвет и на надзорния съвет на Българската банка за развитие;

40. членовете на управителните и на контролните органи на Националната електрическа компания и на Българския енергиен холдинг, директорите на дирекции към Националната електрическа компания, членовете на управителни и на контролни органи на дъщерни дружества на Българския енергиен холдинг, членовете на управителни и на контролни органи на Електроенергийния системен оператор;

41. председателите на политическите партии, получаващи държавна субсидия, техните заместници и лицата, които съгласно устава представляват политическата партия;

42. членовете на ръководните и на контролните органи на Българския Червен кръст;

43. ръководителите на бюджетни организации или други оправомощени длъжностни лица, които изпълняват функции на органи за финансово управление и контрол на средства от Европейския съюз и свързаното с тях национално финансиране или чужди средства съгласно разпоредбите на Закона за публичните финанси;

44. лицата по чл. 7, ал. 1 от Закона за обществените поръчки, при упражняване на делегираните права, когато възложителят е задължено лице по този закон;

45. председателят на Българската академия на науките, ректорите на държавните висши училища и началниците на военните академии и на висшите военни училища;

46. управителите и изпълнителните директори на лечебните заведения за болнична помощ, които се финансират от бюджета на Националната здравноосигурителна каса и/или от държавния или общинския бюджет;

47. членовете на управителните съвети на държавните предприятия по Закона за горите и директорите на държавните горски и ловни стопанства;

48. изпълнителният директор и ръководителите на териториалните поделения на Държавно предприятие "Фонд затворно дело";

49. членовете на управителния съвет и изпълнителният директор на Държавно предприятие "Български спортен тотализатор";

50. членовете на управителните органи на икономически обособените лица и структурни единици по чл. 13, ал. 4 от Закона за публичните финанси.

(2) Подаването и проверката на декларациите за имущество и проверката за конфликт на интереси на съдии, прокурори и следователи, в т. ч. на председателите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд, главния прокурор, административните ръководители на органите на съдебната власт и на техните заместници и на директора на Националния институт на правосъдието, се извършват при условията и по реда на Закона за съдебната власт. Правилата за конфликт на интереси в този закон намират приложение, доколкото Законът за съдебната власт не предвижда друго.

(3) Ръководителите на ведомствата, които определят и освобождават лицата по ал. 1, са длъжни в 14-дневен срок от издаването на съответния акт да уведомят за това Комисията. За лицата по ал. 1, т. 5, 34 и 36 уведомлението се извършва от ръководителя на органа, приел решението или направил предложението.“

7. Наименованието на глава втора да се измени така: „Комисия за превенция на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество“.

8. Член 6 да се измени така:

„Чл. 6. (1) Орган за противодействие на корупцията по смисъла на този закон за лицата, заемащи висши публични длъжности, е Комисията за противодействие/превенция на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

(2) Комисията е независим специализиран постоянно действащ държавен орган за осъществяване на политиката по противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество.

(3) Комисията е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София. Бюджетът на Комисията се съставя, изпълнява и отчита по реда на Закона за публичните финанси.

(4) Дейността на Комисията се подпомага от администрация, която включва и териториалните ѝ звена. За администрацията на Комисията се прилага Законът за администрацията, доколкото друго не е предвидено в този закон.

(5) Районите на териториалните звена на Комисията и организацията на работа се определят с правилника по чл. 24, ал. 1.“

9. Член 7 да се измени така:

„Чл. 7. (1) Комисията е колективен орган, който се състои от седем членове - председател, заместник-председател и петима други членове.

(2) За председател на Комисията се избира български гражданин с високи професионални и нравствени качества, който има висше юридическо образование и най-малко 10 години юридически стаж.

(3) За заместник-председател на Комисията се избира български гражданин с високи професионални и нравствени качества, който има висше юридическо образование, с образователно-квалификационна степен "магистър" и най-малко 5 години стаж по специалността.

(4) За членове на Комисията се избират български граждани с високи професионални и нравствени качества, които имат висше юридическо образование, с образователно-квалификационна степен "магистър" и най-малко 5 години професионален стаж.

(5) Председателят, заместник-председателят и трима от членовете на Комисията се избират от Народното събрание по предложение на народните представители, а двама от членовете се назначават от президента на републиката.

(6) Мандатът на Комисията е 6 години и започва да тече от датата на попълване на състава ѝ. Членовете на Комисията осъществяват дейността си до конституирането на новия състав на Комисията.

(7) Председателят на Комисията е първостепенен разпоредител с бюджет.“

10. Член 8 да се измени така:

„Чл. 8. (1) Президентът на републиката обявява кандидатите за членове на Комисията.

(2) Подробната професионална биография на кандидатите, заедно с документи за завършено висше юридическо образование, документи за юридическия стаж и кариерното им развитие, декларация за несъвместимост и декларация за имущество и интереси по Закона за установяване на конфликт на интереси и за отнемане на незаконно придобито имущество, се публикуват на интернет страницата на Президентството, заедно с мотивите за избора на кандидата.

(3) Публикуването на документите по ал. 2 се извършва в съответствие със Закона за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация.

(4) В 14-дневен срок от публикуването на документите по ал. 2, юридически лица с нестопанска цел, регистрирани за осъществяване на обществено полезна дейност в областта на противодействието на корупцията или защита на правата на човека, Висшият адвокатски съвет, висши училища и научни организации може да внесат в Президентството становища за съответния кандидат. Внесените становища се публикуват на интернет страницата на Президентството в срок до три дни след внасянето им. Не се публикуват конкретни данни, съставляващи класифицирана информация, както и факти от интимния живот на лицето.

(5) След изтичането на един месец от публикуването на всички становища по ал. 4, президентът на републиката издава указ за назначаване на членовете на Комисията.“

11. Член 9 да се измени така:

„Чл. 9. (1) Предложенията за председател, заместник-председател и членове на Комисията, избирани от Народното събрание се внасят в Народното събрание не по-късно от два месеца преди изтичането на мандата на Комисията и се публикуват на интернет страницата на Народното събрание. Предложенията се правят, след като се вземе писменото съгласие на всеки кандидат. Към предложенията се прилагат:

1. подробни писмени мотиви за професионалните и нравствените качества на кандидатите;

2. документи, доказващи изискванията за заемане на длъжността, както и писменото съгласие на кандидата.

(2) Предложенията заедно с подробна професионална биография на кандидатите и документите по ал. 1 се публикуват в срок до два работни дни от получаването им на интернет страницата на Народното събрание. Публикуват се и името, и мотивите на народния представител, издигнал съответната кандидатура.

(3) Публикуването на предложенията и документите по ал. 1 се извършва в съответствие с изискванията за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация.

(4) В 7-дневен срок от публикуването на кандидатурите всеки кандидат представя на комисията, която подготвя избора, писмена концепция за работата си като член на Комисията. В същия срок кандидатите представят декларация за несъвместимост и декларация за имущество и интереси по този закон. Всички концепции и декларации се публикуват в срок до три работни дни от изтичане на срока по изречение първо на интернет страницата на Народното събрание.

(5) Юридически лица с нестопанска цел, регистрирани за осъществяване на общественополезна дейност, висши училища и научни организации не по-късно от 7 дни преди изслушването могат да представят на комисията становища за кандидата, включващи и въпроси, които да му бъдат поставяни. Анонимни становища и сигнали не се разглеждат.

(6) За всеки кандидат специализираната комисия на Народното събрание, отговаряща за борбата с корупцията и конфликта на интереси, изисква от Комисията за разкриване на документите и обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия да извърши проверка за установяване и обявяване на принадлежност към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, като резултатите се публикуват на интернет страницата на Народното събрание.

(7) Специализираната комисия на Народното събрание, отговаряща за борбата с корупцията и конфликта на интереси, изслушва всеки кандидат, който представя пред нея концепцията по ал. 4. Изслушването се провежда на открито заседание на комисията не по-късно от 7 дни преди провеждане на избора. За изслушването се изготвя пълен стенографски протокол, който

се публикува незабавно на интернет страницата на Народното събрание. С оглед на постъпилите становища по ал. 5 членовете на комисията могат да изискат и допълнителни документи, които кандидатите са длъжни да представят.

(8) Комисията изготвя подробен и мотивиран доклад за професионалните и нравствените качества на кандидатите, с който предлага кандидатурите за обсъждане и гласуване в Народното събрание. Докладът съдържа становище за представянето на кандидата, изготвено след изслушването му пред комисията, и заключение за:

1. минималните законови изисквания за заемане на длъжността;

2. наличието на данни, които поставят под съмнение нравствените качества на кандидата, неговите квалификация, опит и професионални качества;

3. специфичната подготовка, качествата и мотивацията за съответната длъжност.

(9) Докладът се публикува на интернет страницата на Народното събрание.

(10) За избора на заместник-председател и членове на Комисията се прилагат съответно разпоредбите на ал. 1 - 9. Народното събрание избира поотделно всеки от кандидатите.“

12. Член 10 да се измени така:

„Чл. 10. (1) Член на Комисията може да бъде дееспособен български гражданин, който:

1. не е осъждан за извършено престъпление, независимо от реабилитацията, и не е освобождаван от наказателна отговорност за умишлено престъпление;

2. не е лишаван от правото да заема определена държавна длъжност или да упражнява определена професия или дейност.

3. не е навършил 60 години към датата на провеждане на избора;

(2) Член на Комисията не може:

1. да заема длъжност в държавни или общински органи;

2. да упражнява търговска дейност или да е съдружник, управител или да участва в надзорни, управителни или контролни органи на търговско дружество, кооперация, държавно предприятие или юридическо лице с нестопанска цел;

3. да получава възнаграждение за извършване на дейност по договор или по служебно правоотношение с държавна или обществена организация, с търговско дружество, кооперация или юридическо лице с нестопанска цел, физическо лице или едноличен търговец освен за научна и преподавателска дейност или за упражняване на авторски права;

4. да упражнява свободна професия или друга платена професионална дейност;

5. да членува в политически партии или коалиции, в организации с политически цели, да извършва политическа дейност или да извършва други дейности, които засягат независимостта му.

(3) При наличие на несъвместимост по ал. 2 избраният член на Комисията е длъжен в едномесечен срок от избирането да предприеме необходимите действия за отстраняване на несъвместимостта.

(4) При встъпване в длъжност членовете на Комисията подписват декларация за политически неутралитет.

(5) След изтичане на мандата на Комисията или при предсрочно прекратяване на правоотношението на основание чл. 11, ал. 1, т. 2 член на Комисията се възстановява на заеманата длъжност преди избора, като времето, през което е бил член на Комисията, се зачита за стаж по съответната специалност.

(6) Членовете на Комисията не може да са свързани лица.“

13. Член 11 да се измени така:

„Чл. 11. (1) Правоотношението на член на Комисията се прекратява предсрочно от Народното събрание или президента при:

1. смърт;

2. подаване на оставка;

3. обективна невъзможност да изпълнява задълженията си за повече от 6 месеца;

4. осъждане за извършено престъпление или освобождаване от наказателна отговорност за умишлено престъпление;

5. несъвместимост по чл. 10, ал. 2, ако не са предприети необходимите действия за отстраняването ѝ в едномесечен срок от избирането;

6. несъвместимост по чл. 10, ал. 5;

7. тежко нарушение или системно неизпълнение на служебните задължения;

8. влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по глава осма.

(2) При настъпване на обстоятелствата по ал. 1 по отношение на председателя на Комисията заместник-председателят незабавно свиква Комисията, която се произнася с решение. В случай че Комисията приеме решение за отправяне на предложение за предсрочно прекратяване на правоотношението на председателя на Комисията, решението се изпраща на Народното събрание. В случай че Народното събрание прекрати предсрочно правоотношението, народните представители в едномесечен срок внасят предложение за нов избор.

(3) При настъпване на обстоятелствата по ал. 1 по отношение на заместник-председателя или на друг член на Комисията председателят уведомява незабавно Народното събрание или президента на републиката. В случай че Народното събрание прекрати предсрочно правоотношението, председателят на Комисията в едномесечен срок внася предложение за нов

избор. При предсрочно прекратяване мандата на член, назначаван от президента на републиката, в едномесечен срок президентът открива нова процедура по чл. 8.

(4) Процедурата за предсрочно освобождаване на основанията по ал. 1 за член, избиран от Народното събрание, може да започне и по искане на една пета от народните представители.

(5) При предсрочно прекратяване на правоотношението на член на Комисията в двумесечен срок от прекратяването Народното събрание избира, а президентът назначава нов член, който довършва мандата.

14. Член 12 да се измени така:

„Чл. 12. (1) Председателят на Комисията получава основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от основното месечно възнаграждение на председателя на Народното събрание.

(2) Заместник-председателят получава основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от възнаграждението на председателя на Комисията.

(3) Останалите членове на Комисията получават основно месечно възнаграждение в размер 80 на сто от възнаграждението на председателя на Комисията.“

15. Член 13 да се измени така:

„Чл. 13. (1) Комисията:

1. осъществява превантивни дейности по реда на глава четвърта;

2. извършва проверка и анализ на декларациите за имущество и интереси на лицата, заемащи висши публични длъжности;

3. установява конфликт на интереси на лица, заемащи висши публични длъжности; изслушва или изисква предоставянето на информация по отношение на проверките, свързани с установяване на конфликт на интереси;

4. извършва проверка на имущественото състояние, приема решение за удължаване на проверката в предвидените от закона случаи и решения за прекратяване на проверката;

5. образува производство за отнемане на незаконно придобито имущество, което включва внасяне в съда на искане за налагане на обезпечителни мерки и на иск за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество;

6. отказва образуване на производство за отнемане на незаконно придобито имущество;

7. прекратява проверката по чл. 121, ал. 2 или удължава срока ѝ;

8. прекратява производства за отнемане на незаконно придобито имущество и сключва спогодби по този закон;

9. приема правила за провеждане на проверките за почтеност на служителите на Комисията и организира тяхното провеждане;

10. утвърждава образци на декларациите по чл. 54, ал. 1, т. 2 и 4, както и указания за попълването и подаването им;

11. приема становища по приложението на глава пета и глава седма от закона, по искане на заинтересованите лица. Искането за становище не може да предизвика проверка на декларациите и имущественото състояние на заинтересованото лице, производство по установяване на конфликт на интереси или проверка по реда на Глава единадесета.

12. упражнява други правомощия, предвидени в закон.

(2) Заседание на Комисията се провежда, ако присъстват повече от половината от членовете ѝ. Решенията се приемат с мнозинство повече от половината от всички членове и се мотивират. В мотивите се посочват фактите, доказателствата, въз основа на които те са установени, както и направените правни изводи.

(3) Гласуването е винаги явно и лично. Не се допуска гласуване „въздържал се“.

(4) Член на Комисията няма право да участва в гласуването на решение, което се отнася лично до него или до негов съпруг или роднина по права линия, по съребрена линия и по сватовство до четвърта степен или ако са налице други обстоятелства, които пораждат съмнения в неговата безпристрастност.

(5) В случаите по ал. 4 член на Комисията се отвежда сам, като обявява обстоятелствата, които са наложили самоотвода.

(6) Решенията на Комисията по ал. 1, т. 3 и мотивираните откази по ал. 1, т. 6 се публикуват незабавно на портала по глава девета на Комисията при спазване изискванията за защита на личните данни и на Закона за защита на класифицираната информация.

(7) Комисията публикува на портала по глава девета всички решения на съда по съдебните дела, по които тя участва, включително и невлезлите в сила и подлежащи на обжалване, а така също и определенията за прекратяване на съдебни производства, включително и невлезлите в сила.

(8) Решенията на Комисията, с изключение на тези по ал. 1, т. 6 - 10 подлежат на обжалване от заинтересованите лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването на решението не спира неговото изпълнение.

(9) За заседанията на Комисията се води протокол.“

16. Член 14 да се измени така:

„Чл. 14. (1) Председателят на Комисията:

1. представлява Комисията;

2. организира и ръководи дейността ѝ;

3. насрочва и ръководи заседанията;

4. контролира и отговаря за изпълнението на бюджета;

5. издава наказателни постановления за извършени нарушения по този закон;

6. назначава директорите на териториалните дирекции, ръководителите на териториални отдели и инспекторите в тях, изменя и прекратява правоотношенията им;

7. упражнява функциите на орган по назначаването по отношение на държавните служители и на работодател по отношение на служителите, работещи по трудово правоотношение в администрацията на Комисията;

8. възлага извършването на превантивни дейности по реда на глава четвърта;

9. осъществява сътрудничество с чуждестранни и международни институции и български и чуждестранни неправителствени организации;

10. изпълнява и други функции, предвидени в закона.

(2) Председателят може да разпределя на членовете на Комисията организацията на дейността по отделни ресори.

(3) Заместник-председателят на Комисията подпомага председателя и го замества при негово отсъствие.“

17. Член 15 да се измени така:

„Чл. 15. (1) Администрацията на Комисията се състои от:

1. инспектори и други държавни служители;

2. лица, работещи по трудово правоотношение.

(2) Статутът на държавните служители по ал. 1, т. 1 се урежда със Закона за държавния служител.

(3) Статутът на лицата, работещи по трудово правоотношение, се урежда при условията и по реда на Кодекса на труда.

(4) За инспектори и директори по ал. 1, т. 1 се назначават лица с висше образование, които са преминали успешно проверка за почтеност, след провеждане на конкурс.

(5) Повече от половината от назначените за инспектори в централната администрация на Комисията трябва да имат висше юридическо или икономическо образование.

(6) Директорите, ръководителите на териториални отдели и инспекторите в Комисията дават съгласие да бъдат подлагани на периодични и инцидентни проверки за почтеност по време на заемане на длъжността си.

(7) Проверките за почтеност се осъществяват по правила, приети от Комисията, като те задължително включват проверка на обстоятелствата, които се декларират по реда на този закон. Правилата се публикуват на интернет страницата на Комисията.

(8) Непреминаването на проверка за почтеност е основание за освобождаване от заеманата длъжност.

(9) При назначаване на съответната длъжност служителите подписват декларация за политически неутралитет.“

18. Член 16 да се измени така:

„Чл. 16. (1) Органи на Комисията са директорите на териториалните дирекции, ръководителите на териториални отдели и инспекторите в тях.

(2) За директори на териториалните дирекции по ал. 1 се назначават лица, които имат висше юридическо или икономическо образование и най-малко 5 години стаж по специалността и отговарят на изискванията за заемане на длъжността по чл. 10, ал. 1, както и на изискванията за несъвместимост по чл. 10, ал. 3.

(3) За ръководители на териториални отдели по ал. 1 се назначават лица, които имат висше юридическо или икономическо образование и най-малко 3 години стаж по специалността и отговарят на изискванията за заемане на длъжността по чл. 10, ал. 1, както и на изискванията за несъвместимост по чл. 10, ал. 3.“

19. Член 17 да се измени така:

„Чл. 17. (1) Народното събрание осъществява контрол върху дейността на Комисията.

(2) Членовете на Комисията са длъжни при покана да се явят в Народното събрание и да предоставят исканата информация.“

20. Член 18 да се измени така:

„Чл. 18. (1) Комисията ежегодно до 31 март представя в Народното събрание доклад за дейността си.

(2) В същия срок докладът се предоставя и на президента на републиката, и на Министерския съвет и се публикува на интернет страницата на Комисията.

(3) На всеки три месеца Комисията представя доклад за дейността си пред постоянната комисия на Народното събрание, отговаряща за борбата с корупцията и конфликта на интереси, която провежда изслушване на председателя и членовете й по въпроси от нейната дейност, които не представляват класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация.“

21. Член 19 да се измени така:

„Чл. 19. Членовете на Комисията и служителите се застраховат за застраховка "Злополука" и застраховка "Живот" при или по повод изпълнение на служебните си задължения за сметка на държавния бюджет.“

22. Член 20 да се измени така:

„Чл. 20. (1) Стажът на членовете на Комисията и на служителите в администрацията, заемащи длъжност, за която се изисква висше юридическо образование и юридическа правоспособност, се зачита за юридически стаж.

(2) Стажът на лицата по ал. 1, заемащи длъжност, за която се изисква висше икономическо образование, се зачита за стаж по специалността в обществения сектор.

(3) Трудът на членовете на Комисията се зачита за първа категория.

(4) При изпълнение на служебните си задължения служителите и органите по чл. 16, ал. 1 пътуват безплатно в обществения градски транспорт.“

23. Член 21 да се измени така:

„Чл. 21. Членовете на Комисията не носят имуществена отговорност за причинени вреди при упражняване на възложените им по този закон правомощия, освен ако вредите са настъпили в резултат на престъпление от общ характер.“

24. Член 22 да се измени така:

„Чл. 22. Информацията, която е станала известна на членовете на Комисията и на служителите от съответната специализирана администрация по проверките и производствата, свързани с отнемането на незаконно придобито имущество, при или по повод изпълнението на задълженията им, представлява класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация.“

25. Член 23 да се измени така:

„Чл. 23. (1) При встъпването си в длъжност лицата по чл. 22, както и останалите служители в администрацията подписват декларация, че няма да разгласяват информацията, станала им известна при или по повод изпълнение на задълженията им и след освобождаването им.

(2) Членовете на Комисията, директорите на териториалните дирекции, ръководителите на териториални отдели, инспекторите и служителите в администрацията подписват декларация за частни интереси и декларация за частен интерес по конкретен повод.“

26. Член 24 да се измени така:

„Чл. 24. (1) Устройството и дейността на Комисията и на нейната администрация се уреждат с правилник.

(2) Правилникът се приема от Комисията и се обнародва в „Държавен вестник“.“

27. Член 25 да се измени така:

„Чл. 25. Държавните служители в Комисията имат право на задължително здравно и социално осигуряване, ползване на лечебни заведения, както и на почивни бази, санаториални и профилактични заведения.“

28. Член 26 да се измени така:

„Чл. 26. Държавните служители в Комисията се застраховат за застраховка „Злополука“ и застраховка „Живот“ при или по повод изпълнение на служебните си задължения за сметка на държавния бюджет.“

28а. Член 27 да се отхвърли, а останалите да се преномерират..

29. Член 28 да се измени така:

„Чл. 28. За инспектори в териториалните дирекции по ал. 1 се назначават лица с висше юридическо или икономическо образование, които отговарят на изискванията за заемане на длъжността по чл. 10, ал. 1, както и на изискванията за несъвместимост по чл. 10, ал. 3.“

30. Член 29 да се измени така:

„Чл. 29. Обучението, квалификацията и професионалната подготовка на служителите се извършват по ред, определен в правилника по чл. 24, ал. 1.

31. Член 30 да се измени така:

„Чл. 30. (1) Служителите на Комисията се атестират чрез оценка на изпълнението на длъжността.

(2) Атестирането се извършва по система от критерии, чрез които се оценяват постигането на предварително съгласувани цели, степента на изпълнение на задълженията и професионалните компетентности на атестираните служители.“

32. Член 31 да се измени така:

„Чл. 31. Служителите по чл. 16, ал. 1, т. 1 не носят имуществена отговорност за причинени вреди при упражняване на възложените им по този закон правомощия, освен ако вредите са настъпили в резултат на престъпление от общ характер.“

33. Член 32 да се измени така:

„Чл. 32. Работното време на служителите на Комисията, както и правото им на почивки и отпуски се определят по ред, определен в правилника по чл. 24, ал. 1.“

33а. Член 33 да се отхвърли, а останалите да се преномерират.

.

34. Наименованието на глава трета да се измени така: „Взаимодействие на комисията с други държавни органи и международно сътрудничество“.

35. Член 34 да се измени така:

„Чл. 34. (1) За постигане на целта на този закон Комисията, органите на Комисията, Прокуратурата, Министерството на вътрешните работи, органите на Държавна агенция "Национална сигурност", органите по приходите, органите на Агенция "Митници", Главният инспекторат на Министерския съвет, Инспекторатът към Висшия съдебен съвет и инспекторатите по чл. 46 от Закона за администрацията си взаимодействат съобразно предоставената им компетентност.

(2) Условията, редът и сроковете за осъществяване на взаимодействието се определят със съвместна инструкция на главния прокурор, министъра на финансите и министъра на вътрешните работи, председателя на Държавна агенция "Национална сигурност", главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет и Комисията.

(3) Условията и редът за извършване на проверка за установяване на незаконно придобито имущество и методиката за установяване на значително несъответствие в имущественото състояние на проверяваните лица се определят със съвместна инструкция на министъра на финансите, министъра на правосъдието и Комисията.“

36. Член 35 да се измени така:

„Чл. 35. Прокурорът, който е компетентен да разгледа досъдебното производство или преписката за престъпление по чл. 122, ал. 1, незабавно уведомява директора на съответната дирекция за:

1. постановленията, с които досъдебното производство се спира или прекратява на основанията по чл. 122, ал. 3;

2. постановленията, с които досъдебното производство се спира на основанията по чл. 122, ал. 4;

3. внасянето на обвинителен акт, на постановление с предложение за освобождаване на дееца от наказателна отговорност с налагане на административно наказание или на споразумение за решаване на делото в съда;

4. наложените обезпечителни мерки върху имуществото на обвиняемия.“

37. Член 36 да се измени така:

„Чл. 36. (1) При изпълнение на правомощията си по този закон Комисията може да иска съдействие, сведения и документи, включително в електронен вид, от държавните и общинските органи, търговците, кредитните институции, от нотариуси и съдебни изпълнители, както и от други физически и юридически лица.

(2) Органите и лицата по ал. 1 са длъжни да предоставят сведенията в срок до един месец от поискването им с изключение на тези, които се предоставят по специален ред.

(3) Обменът на класифицирана информация се извършва в съответствие със Закона за защита на класифицираната информация.

(4) Обработването на лични данни се извършва в съответствие с изискванията за тяхната защита.

(5) Комисията и директорите на съответните дирекции предоставят на органите на Националната агенция за приходите информация за отнетото в полза на държавата имущество и за неговото местонахождение.“

38. Член 37 да се измени така:

„Чл. 37. (1) За изпълнение на дейностите по този закон Комисията, прокуратурата, Министерството на вътрешните работи, органите на Държавна агенция „Национална сигурност“, органите по приходите на Националната агенция за приходите, и органите на Агенция „Митници“ си взаимодействат съобразно предоставената им компетентност.

(2) Редът и сроковете за осъществяване на взаимодействието по ал. 1 се определят със съвместни инструкции.“

39. Член 38 да се измени така:

„Чл. 38. (1) За всяко действие по този закон органите по чл. 16, ал. 1 съставят протокол, освен когато извършеното действие е удостоверено с друг документ.

(2) Лицата, на които при или по повод изпълнение на служебните им задължения е станала известна информация за извършваната проверка, нямат право да я разгласяват.“

40. Член 39 да се измени така:

„Чл. 39. (1) Комисията обменя информация за целите на този закон с компетентните органи на други държави и с международни организации въз основа на международни актове и международни договори, които са в сила за Република България.

(2) Комисията сключва международни споразумения за обмен на данни при проверки на декларацията по чл. 54, ал. 1, т. 2 и по повод извършване на действия по разследвания.“

40а. Член 40, 41, 42, 43 и 44 да отпаднат, а останалите да се преномерират.

41. Член 45 да се измени така:

„Чл. 45. Комисията осъществява държавната политика по превенция на корупцията, като:

1. събира, обобщава и анализира информация за националните антикорупционни политики и мерки;

2. извършва анализи, разработва и предлага мерки за превенция и противодействие на корупцията и координира прилагането им, в т.ч. и по сектори;

3. осъществява дейности за разпространение на информацията, свързана с противодействието на корупцията, включително антикорупционните политики и мерки.“

42. Член 46 да се измени така:

„Чл. 46. За изпълнение на задълженията си по чл. 45, т. 1 Комисията:

1. събира и обобщава информация и поддържа бази данни за изпълнението на антикорупционните политики и мерки;

2. извършва наблюдение и периодична оценка на приложението на антикорупционните мерки, в т. ч. и по сектори;

3. събира и обобщава добри практики;

4. анализира и предоставя информация на националните, европейските и международните антикорупционни институции и организации.“

43. Член 47 да се измени така:

„Чл. 47. (1) За изпълнение на задълженията си по чл. 45, т. 2 Комисията:

1. съгласува всеки законопроект, изготвен от органите на изпълнителната власт, относно наличието на корупционен риск;

2. идентифицира и анализира рискови зони за корупция;

3. разработва мерки с антикорупционна насоченост;

4. подпомага методически прилагането на мерките по т. 3;

5. разработва методологии за оценка на корупционния риск по отношение на лицата по чл. 5, ал. 1, етични стандарти за поведение, системи за проверка на почтеността и оказва съдействие за прилагането им;

6. отправя предложения за изменения в нормативната уредба с антикорупционна насоченост.

(2) Изготвените от Комисията анализи и предложения за антикорупционни мерки се предоставят на компетентните органи, които са длъжни да вземат отношение по тях в едномесечен срок и да информират Комисията за приетите мерки и сроковете за тяхното прилагане, както и за неприетите от тях мерки и мотивите за това. Компетентните органи са длъжни да информират Комисията при въвеждане на антикорупционните мерки и за резултатите от изпълнението им.“

44. Член 48 да се измени така:

„Чл. 48. За изпълнение на задълженията си по чл. 45, т. 3 Комисията:

1. организира и провеждане на обучения, семинари и информационни кампании с антикорупционна насоченост;

2. предоставя становища по искания на заинтересовани лица по приложението на закона във връзка с превенцията на корупцията включително и по отношение на изпълнението по този закон на лицата по чл. 5, ал. 1;

3. организира проучвания и анализи на общественото мнение;
4. предприема и други подходящи действия.“

45. Член 49 да се измени така:

„Чл. 49. (1) При осъществяване на дейността си по превенция на корупцията Комисията взаимодейства с други държавни органи, органи на местното самоуправление, неправителствени организации, представители на бизнеса, както и с международни организации.

(2) Взаимодействието по ал. 1 се осъществява въз основа на правила, приети от Комисията.“

45а. Член 50, 51, 52 и 53 да се отхвърлят, а останалите да се преномерират.

46. Наименованието на глава пета да се измени така: „Декларации“.

47. Да се създаде раздел I с наименование: „Задължение за деклариране“.

48. Член 54 да се измени така:

„Чл. 54. (1) Лицата, заемащи висши публични длъжности, с изключение на тези, задължени по Закона за съдебната власт, подават следните декларации:

1. декларация за несъвместимост;
2. декларация от две части за имущество и интереси;
3. декларация за промяна в декларирани обстоятелства в декларацията по т. 1;
4. декларация за промяна в декларирани обстоятелства в декларацията по т. 2 в частта за интересите и за произхода на средствата при предсрочно погасяване на задължения и кредити. Декларацията се подава, когато лицето предсрочно изцяло погаси задължение или кредит в размер над 20 000 лв.;

(2) Декларациите по ал. 1, т. 1 и 3 се подават пред органа по избора или назначаването, съответно пред постоянна комисия на съответния общински съвет - за общинските съветници и кметовете, а декларациите по ал. 1, т. 2 и 4 - пред Комисията.

(3) Декларациите по ал. 1, т. 1 и 3 се подават по образец, утвърден от органа по избора или назначаването, а за общинските съветници и кметовете - от съответния общински съвет.

(4) Декларациите по ал. 1, т. 2 и 4 се подават по образец, утвърден от Комисията. Комисията утвърждава образец за встъпителна декларация за имущество и интереси, която съдържа данните по чл. 56, ал. 1, т.1-6 и т. 9-15, образец на годишна декларация за имущество, която съдържа данните по чл. 56, ал.1 т. 1-11, както и образец на финална декларация за имущество и интереси, която съдържа данните по чл. 56, ал. 1, т.1-6 и т. 9-11;

(5) Декларациите по ал. 1, т. 2 и 4 се подават по електронен път, чрез платформата по глава девета.

(6) Декларациите по ал. 1, т. 2 и 4 могат да бъдат подадени и на хартиен носител, като в този случай задължително следва да бъдат придружени и с копие на електронен носител.

(7) Декларациите по ал. 1, т. 1 и 3 се подават на хартиен носител, с копие на електронен носител, или само на електронен носител, при спазване на изискванията за идентификация по ал. 8.

(8) Идентификацията на лицата при подаването на декларации по електронен път се извършва в съответствие със Закона за електронната идентификация или с електронен подпис, съобразно Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

(9) Декларациите се съхраняват за срок от 10 години, като след изтичането на този срок подлежат на унищожаване от комисия, назначена от председателя.

(10) С изтичане на посочения срок се заличават и данните за декларациите от портала по глава девета и съответния регистър в него.“

49. Член 55 да се измени така:

„Чл. 55. (1) При заемането на висша публична длъжност, за която с Конституцията или със закон са установени несъвместимости, лицето подава пред органа по избора или назначаването или пред съответната комисия за лице по чл. 96, ал. 2, т. 1 и 3 декларация за несъвместимост в едномесечен срок от заемането на длъжността.

(2) При промяна на заеманата длъжност, включително и когато е налице прекъсване не повече от един месец между заемането на длъжностите, за които съответното лице е задължено по този закон, не се подава нова декларация за имущество и интереси. Лицето не подава нова декларация и за несъвместимост, освен ако за новата длъжност са предвидени различни несъвместимости.

(3) Когато лицето е декларирало наличие на несъвместимост, то е длъжно в едномесечен срок от подаване на декларацията да предприеме необходимите действия за отстраняване на несъвместимостта и да представи доказателства за това пред органа по избора или назначаването.

(4) В случай че лицето не предприеме действия за отстраняване на несъвместимостта в срока по ал. 3, органът по избора или назначаването предприема действия за прекратяване на правоотношението.

(5) Когато в специален закон е предвидено задължение за подаване на декларация за несъвместимост от съответните лица преди възникване на трудовото или служебното правоотношение, същите лица не подават допълнителна декларация за несъвместимост след възникване на правоотношението.“

50. Член 56 да се измени така:

„Чл. 56. (1) Лицата, заемащи висши публични длъжности, с изключение на тези, задължени по Закона за съдебната власт, подават пред Комисията декларация за имущество и интереси в страната и в чужбина, в която декларират:

1. недвижимо имущество;

2. превозни средства, които подлежат на регистрация по закон;

3. парични суми, в т. ч. влогове, банкови сметки и вземания на обща стойност над 20 000 лв., платежни инструменти на приносител, съгласно § 1, т. 7 от ДР от Валутния закон, включително в чуждестранна валута;

4. виртуална валута /криптовалута/, независимо от вида, начина на придобиването, съхранението и стойността й, както и инвестиционни благородни метали и скъпоценни камъни, на обща стойност над 20 000 лв.;

5. вложения в инвестиционни и пенсионни фондове, с изключение на допълнителното задължително пенсионно осигуряване, и еквивалентни форми на спестявания и инвестиции, ако общата им стойност надвишава 20 000 лв.;

6. налични ценни книги, в това число придобити чрез участие в приватизационни сделки извън случаите на бонова (масова) приватизация, дялове в дружества с ограничена отговорност и командитни дружества и финансови инструменти по чл. 4 от Закона за пазарите на финансови инструменти;

7. задължения и кредити над 20 000 лв., в т. ч. кредитни карти, ако усвоеният кредитен лимит през предходната календарна година в местна, чуждестранна или виртуална валута общо надвишава 20 000 лв.;

8. доходи от заеманата длъжност, получени през предходната календарна година;

9. доходи извън тези за заеманата длъжност, получени през предходната календарна година, когато са над 5000 лв.;

10. чуждо недвижимо имущество и чужди моторни сухопътни, водни и въздухоплавателни превозни средства на стойност над 10 000 лв., които лицето или неговият съпруг, или лицето, с което то се намира във фактическо съжителство на съпружески начала, трайно ползва, независимо от основанията за това и от условията на ползване. Не се декларира ползването на имущество на институцията, в която лицето заема длъжността;

11. дадени обезпечения и направени разходи от тях или в тяхна полза, или в полза на лицата по ал. 4;

12. разходи за обучения и пътувания, когато те не са платени със средства на институцията, в която заемат длъжността, в т. ч. в полза на лицата по ал. 4, чиято еднократна стойност надхвърля 5000 лв.;

13. участие в търговски дружества, в органи на управление или контрол на търговски дружества, на юридически лица с нестопанска цел или на кооперации, както и извършване на дейност като едноличен търговец към

датата на избирането или назначаването и 12 месеца преди датата на избирането или назначаването;

14. договори с лица, които извършват дейност в области, свързани с вземаните от лицето, заемащо висша публична длъжност, решения в кръга на неговите правомощия или задължения по служба;

15. данни за свързани лица, към дейността на които лицето, заемащо висша публична длъжност, има частен интерес.

(2) При деклариране на имуществото се посочва:

1. при подаване на встъпителна декларация по чл. 57, ал. 1, т. 1 - имуществото по чл. 56, ал. 1. т.1-7 и т. 9-15 към датата на възникване на качеството, което е основание за деклариране;

2. при подаване на годишна декларация по чл. 57, ал. 1, т. 2 - промяната в имуществото по т. 1, настъпила през предходната календарна година, както и информация по чл. 56, ал. 1, т. 8-9. Размерът на наличностите, съответно остатъчният размер на задължението по чл. 56, ал. 1, т. 3-7 се посочват към 31 декември на предходната календарна година;

3. при подаване на финална декларация по чл. 57, ал. 1, т. 3 - имуществото по ал. 1 към датата на изгубване на качеството, което е основание за деклариране;

(3) При деклариране на имуществото по ал. 1, ако то е придобито по време на заемане на длъжността, се посочват също правните основания и произходът на средствата, с които е станало придобиването им.

(4) Лицата, заемащи висши публични длъжности, декларират имуществото и доходите и на своите съпрузи или на лицата, с които се намират във фактическо съжителство на съпружески начала, и на ненавършилите пълнолетие деца.

(5) Лицата, заемащи висши публични длъжности, не декларират имуществото и доходите на своите съпрузи при фактическа раздяла и на ненавършилите пълнолетие деца, когато не упражняват родителски права.

(6) За обстоятелствата по ал. 5 задълженото лице подава декларация.

(7) Лицата, заемащи висши публични длъжности, могат да подадат декларация, че не желаят да бъде публикувана информацията относно лицето, с което се намират във фактическо съжителство на съпружески начала, и относно имуществото и доходите на това лице. Такава декларация може да подадат и относно имуществото на ненавършилите пълнолетие деца, когато е получено по наследство.“

51. Член 57 да се измени така:

„Чл. 57. (1) Декларация за имущество и интереси се подава:

1. в едномесечен срок от заемането на висшата публична длъжност - от полагане на клетва или встъпване;

2. ежегодно до 15 май - за предходната календарна година - в частта за имуществото;

3. в едномесечен срок от освобождаване на длъжността;

(2) В срок до един месец от подаването на декларация за имущество и интереси съответното лице може да направи промяна в декларацията си, когато това се налага за отстраняване на непълноти или грешки в декларираните обстоятелства.“

52. Член 58 да се измени така:

„Чл. 58. Лицата, заемащи висши публични длъжности, подават декларации по чл. 54, ал. 1, т. 3 и 4 в едномесечен срок от настъпване на промяната.

53. Член 59 да се измени така:

Чл. 59. (1) В едномесечен срок от изтичане на сроковете по чл. 55, ал. 1 и чл. 58 органът по избора или назначаването публикува на портала по глава девета декларациите на лицата, заемащи висши публични длъжности, и списък на лицата, които не са подали декларации в срок.

54. Член 60 да се измени така:

„Чл. 60. В двумесечен срок от изтичане на сроковете по чл. 57 и 58 Комисията публикува на портала по глава девета декларациите на лицата, заемащи висши публични длъжности, и списък на лицата, които не са подали декларации в срок.

55. Да се създаде раздел II с наименование „Регистри на декларациите“.

56. Член 61 да се измени така:

„Чл. 61. (1) Органът по избора или назначаването поддържа публичен регистър на декларациите за несъвместимост и декларациите за промяна на декларирани обстоятелства в декларациите за несъвместимост за лицата по чл. 54, ал. 1.

(2) Комисията приема декларациите за имущество и интереси и за промяна в декларирани обстоятелства в декларацията за имущество и интереси в частта за интересите и ги завежда в публичния регистър по чл. 110, ал. 3, т. 5.

(3) Публичният регистър по чл. 110, ал. 3, т. 5. съдържа информацията по чл. 56, ал. 1.“

57. Член 62 да се измени така:

„Чл. 62. (1) Достъпът до данните от регистъра по чл. 110, ал. 3, т. 5. е публичен и свободен. Достъпът и ползването на данните от регистъра се осъществява след регистрация на портала по глава девета, която се извършва по ред и условия съгласно приети от Комисията правила.

(2) Достъпът се осигурява чрез интернет страницата на Комисията, съответно на органа по избора или назначаването, при спазване на изискванията за защита на личните данни.

(3) Всяко лице има право да получава информация, свързана с данните от регистрите по чл. 110, ал. 3, т. 5, по реда на Закона за достъп до обществена информация.

(4) Всяко лице има право на достъп до декларираните от него факти и обстоятелства.“

58. Да се създаде раздел III с наименование „Проверка на декларациите и имущественото състояние“.

59. Член 63 да се измени така:

„Чл. 63. (1) В срок до 6 месеца от изтичане на сроковете по чл. 57 и 58 инспекторите на Комисията проверяват и анализират информацията от декларациите за имущество и интереси на лицата, заемащи висши публични длъжности, относно достоверността на декларираните факти.

(2) Проверката на декларациите за имущество на съдии, прокурори и следователи, в т. ч. на председателите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд, главния прокурор, административните ръководители на органите на съдебната власт и техните заместници, се извършва при условията и по реда на Закона за съдебната власт.“

60. Член 64 да се измени така:

„Чл. 64. (1) Проверката на декларациите се извършва чрез пряк достъп до средата за междурегистров обмен, електронни регистри, бази данни и други информационни масиви, поддържани от други държавни органи, с изключение на службите за сигурност. Обменът на информация със служби за сигурност се извършва по реда на инструкциите по чл. 24, ал. 2 и чл. 27, ал. 2.

(2) Инспекторите на Комисията може да изискват допълнителна информация от държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, органите на съдебната власт и от други институции, пред които декларираните факти подлежат на вписване, обявяване или удостоверяване.

(3) Органите и институциите по ал. 1 са длъжни в 30-дневен срок от получаване на искането да предоставят необходимата информация.

(4) Проверката се извършва чрез съпоставяне на декларираните факти и на информацията, получена по реда на ал. 1 и ал. 2, включително и чрез автоматизирано съпоставяне на декларирани обстоятелства по дефинирани индикатори.

(5) Комисията може да получава информация от информационните системи по чл. 56 и 56а от Закона за кредитните институции, както и да иска разкриване на банкова тайна. Оправомощените от председателя на

Комисията инспектори могат да искат разкриване на банкова тайна от районния съд, в чийто район е постоянният или настоящият адрес на лицето, с изключение на случаите, когато е дадено съгласие по чл. 62, ал. 5, т. 1 от Закона за кредитните институции.

(6) Комисията може да поиска и разкриване на застрахователна тайна, както и на данъчна и осигурителна информация.“

61. Член 65 да се измени така:

„Чл. 65. (1) Проверката на всяка декларация приключва с доклад, в който се констатира съответствие или несъответствие между декларираните факти и обстоятелства, и получената информация.

(2) Проверката приключва с доклад за съответствие, когато не е установена разлика между декларираните факти и получената информация, или разликата е до 10 000 лв. В останалите случаи проверката приключва с доклад за несъответствие.“

62. Член 66 да се измени така:

„Чл. 66. При установено несъответствие при проверка на декларациите, Комисията публикува на портала по глава девета списък на лицата, при които е установено несъответствие в декларациите, като ги уведомява за това по електронен път.

(2) В 14-дневен срок от публикуването на заключенията по ал. 1, лицето има право да подаде декларация за отстраняване на непълнотите и грешките в декларираните обстоятелства.

(3) При установено несъответствие след срока по ал. 2 в размер на не по-малко от 10000 лв. Комисията приема решение за изпращане на материалите от проверката на Националната агенция за приходите за предприемане на действия по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(4) При установено несъответствие след срока по ал. 2 в размер на не по-малко от 25 000 лв. Комисията приема решение за извършването на проверка на имущественото състояние на лицето, заемащо висша публична длъжност, по реда на глава десета.

(5) Инспекторатът към Висшия съдебен съвет при констатиране на несъответствие между декларираните и установените факти в размер на не по-малко от 25 000 лв. уведомява Комисията за извършване на проверка по реда на глава десета на имущественото състояние на лицето, заемащо висша публична длъжност.“

63. Да се създаде глава шеста с наименование „Сигнали“.

64. Член 67 да се измени така:

„Чл. 67. (1) Всеки, който разполага с данни за конфликт на интереси по смисъла на този закон за лице, заемащо висша публична длъжност, може да подаде сигнал до Комисията.

(2) За сигнал се приема и публикация в средствата за масово осведомяване, ако отговаря на условията по чл. 68, ал. 1, т. 2 - 4.

(3) Всеки сигнал се регистрира в Комисията незабавно след постъпването му.

(4) Сигналите се разглеждат при съблюдаване на принципите, посочени в чл. 4.

(5) Сигнали, които не са от компетентността на Комисията, незабавно се препращат по компетентност на съответния орган.

(6) Анонимни сигнали не се разглеждат и не се препращат по компетентност.

(7) Подадени до Комисията сигнали за конфликт на интереси по смисъла на този закон срещу съдия, прокурор или следовател, се изпращат за проверка от Инспектората към Висшия съдебен съвет в рамките на правомощията му.“

65. Член 68 да се измени така:

„Чл. 68. (1) Всеки сигнал следва да съдържа:

1. трите имена, единен граждански номер, адрес, телефон, факс и електронен адрес на подателя, ако има такъв;

2. имената на лицето, срещу което се подава сигналът, и заеманата от него висша публична длъжност;

3. конкретни данни за твърдяното нарушение, в т. ч. място и период на извършване на нарушението, описание на деянието и други обстоятелства, при които е било извършено;

4. позоваване на документи или други източници, които съдържат информация, подкрепяща изложеното в сигнала, в т. ч. посочване на данни за лица, които биха могли да потвърдят съобщените данни или да предоставят допълнителна информация;

5. дата на подаване на сигнала;

6. подпис на подателя.

(2) Към сигнала може да се приложат всякакъв вид източници на информация, подкрепящи изложените в него твърдения.

(3) Сигнали може да се подават на хартиен носител на място в Комисията или с чрез препоръчано писмо с обратна разписка, както и по електронен път - по електронна поща, след идентификация на подателя в съответствие със Закона за електронната идентификация или чрез квалифициран електронен подпис, съобразно Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги, или чрез портала по глава девета.

(4) Комисията утвърждава образец на сигнал, който е достъпен на интернет страницата ѝ, на портала по глава девета, както и на място.“

66. Член 69 да се измени така:

„Чл. 69. (1) Лицата, които са подали сигнал имат право на защита, когато са имали основателни причини да смятат, че подадената информация в сигнала по чл. 68, ал. 1 и ал. 2 е била вярна към момента на подаването й.

(2) Лицата, на които е възложено разглеждането на сигнала, са длъжни:

1. да не разкриват самоличността на лицето, подало сигнала;

2. да не разгласяват фактите и данните, които са им станали известни във връзка с разглеждането на сигнала;

3. да опазват поверените им писмени документи от нерегламентиран достъп на трети лица.

(3) Лицата по ал. 2 предлагат на съответните ръководители предприемането на конкретни мерки за опазване на самоличността на подалия сигнала, включително мерки, предотвратяващи действия, чрез които му се оказва психически или физически натиск.

(4) В особени случаи по искане на председателя на Комисията може да се потърси съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи за вземане на допълнителни мерки за защита на лицето, подало сигнал.

(5) Лице, което е уволнено, преследвано или по отношение на което са предприети действия, водещи до психически или физически тормоз, заради това, че е подало сигнал, има право на обезщетение за претърпените от него имуществени и неимуществени вреди по съдебен ред.“

66а. Член 70, 71, 72, 73, 74 - 75 да се отхвърлят, а останалите да се преномерират.

67. Да се създаде глава седма с наименование „Конфликт на интереси“.

68. Да се създаде раздел I с наименование „Дефиниции“.

69. Член 76 да се измени така:

„Чл. 76. Конфликт на интереси възниква, когато лице, заемащо висша публична длъжност, има частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на правомощията или задълженията му по служба, в това число и при въздържане от действия в частен интерес, когато лицето е било е длъжно да ги упражни.“

70. Член 77 да се измени така:

„Чл. 77. Частен е всеки интерес, който води до облага от материален или нематериален характер за лице, заемащо висша публична длъжност, или за свързани с него лица, включително всяко поето задължение.“

71. Член 78 да се измени така:

„Чл. 78. Облага е всеки доход в пари или в имущество, включително придобиване на дялове или акции, както и предоставяне, прехвърляне или отказ от права, получаване на стоки или услуги безплатно или на цени, по-ниски от пазарните, получаване на привилегия или почести, помощ, глас, подкрепа или влияние, предимство, получаване на или обещание за работа, длъжност, дар, награда или обещание за избягване на загуба, отговорност, санкция или друго неблагоприятно събитие.“

72. Да се създаде раздел II с наименование „Забрани и ограничения, свързани с изпълнението на висша публична длъжност“.

73. Член 79 да се измени така:

„Чл. 79. Лице, заемащо висша публична длъжност, не може да представлява държавата или общината в случаите, когато има частен интерес от вземането на дадено решение.“

74. Член 80 да се измени така:

„Чл. 80. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право при изпълнение на задълженията си да гласува в частен интерес.“

75. Член 81 да се измени така:

„Чл. 81. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да използва служебното си положение, за да оказва влияние в частен интерес върху други органи или лица при подготовката, приемането, издаването или постановяването на актове или при изпълнението на контролни или разследващи функции.“

76. Член 82 да се измени така:

„Чл. 82. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да участва в подготовката, обсъждането, приемането, издаването или постановяването на актове, да изпълнява контролни или разследващи функции или да налага санкции в частен интерес. Такова лице няма право да сключва договори или да извършва други дейности в частен интерес при изпълнение на правомощията или задълженията си по служба.“

77. Член 83 да се измени така:

„Чл. 83. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да се разпорежда с държавно или общинско имущество, да разходва бюджетни средства, включително средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, да издава удостоверения, разрешения или лицензни или да осъществява контрол по тези дейности в интерес на юридически лица с нестопанска цел,

търговски дружества или кооперации, в които то или свързани с него лица са членове на орган на управление или контрол, управители, съдружници или притежават дялове или акции.

(2) Забраната по ал. 1 се прилага и по отношение на свързани със заемащия висшата публична длъжност лица, които са еднолични търговци.

(3) Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да извършва дейностите по ал. 1 и в интерес на юридически лица с нестопанска цел, търговски дружества или кооперации, в които то е било член на орган на управление или контрол, управител, съдружник или е притежавало дялове или акции една година преди датата на избирането или назначаването му, или докато заема длъжността.“

78. Член 84 да се измени така:

„Чл. 84. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да използва или да разрешава използването в частен интерес на информация, получена при изпълнението на правомощията или задълженията му по служба, докато заема длъжността и една година след напускането, освен ако в специален закон е предвидено друго.“

79. Член 85 да се измени така:

„Чл. 85. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да извършва консултантска дейност по отношение на лица, които са заинтересовани от актовете му, издавани при осъществяване на правомощията или задълженията му по служба.“

80. Член 86 да се измени така:

„Чл. 86. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да дава съгласие или да използва служебното си положение за търговска реклама.“

81. Да се създаде раздел III с наименование „Действия за предотвратяване на конфликт на интереси“.

82. Член 87 да се измени така:

„Чл. 87. (1) Когато лице, заемащо висша публична длъжност, има частен интерес, то е длъжно да си направи самоотвод от изпълнението на конкретно правомощие или задължение по служба, като уведоми органа по избора или назначаването.

(2) Когато на заседание на колективен държавен орган или на орган на местното самоуправление се обсъжда и решава въпрос, по който негов член е обявил частен интерес, последният не може да участва в обсъждането и да гласува. В тези случаи решенията се приемат с предвиденото мнозинство от членовете на органа, като се изключи лицето, което е обявило частен интерес. Обстоятелствата по тази алинея се отразяват в протокола от съответното заседание.“

83. Член 88 да се измени така:

„Чл. 88. Органът по избора или назначаването е длъжен да направи отвод на лице, заемащо висша публична длъжност, ако разполага с данни за негов частен интерес във връзка с конкретно правомощие или задължение по служба.“

84. Член 89 да се измени така:

„Чл. 89. (1) Самоотводите и отводите се правят незабавно след възникване или узнаване на данните за наличие на частен интерес.

(2) Самоотводите и отводите се мотивират, като се посочва частният интерес, който е причина за отстраняването от изпълнението на конкретното правомощие или задължение.“

85. Член 90 да се измени така:

„Чл. 90. Когато закон предвижда специални основания за отводи и самоотводи, се прилага специалният закон.“

86. Да се създаде раздел IV с наименование „Ограничения след освобождаване от висша публична длъжност“.

87. Член 91 да се измени така:

„Чл. 91. Лице, заемащо висша публична длъжност, по отношение на което е установен конфликт на интереси или съответно нарушение на чл. 92 или 93, няма право в продължение на една година от влизането в сила на решението, с което е установен конфликт на интереси, или нарушение на чл. 92 или чл. 93, да заема публична длъжност.

88. Член 92 да се измени така:

„Чл. 92. (1) Лице, което е заемало висша публична длъжност, няма право в продължение на една година от освобождаването му от длъжност да сключва трудови договори, договори за консултантски услуги или други договори за изпълнение на ръководни или контролни функции с търговските дружества, едноличните търговци, кооперациите или юридическите лица с нестопанска цел, по отношение на които в последната една година от изпълнението на правомощията или задълженията си по служба е осъществявало действия по разпореждане, регулиране или контрол или е сключвало договори с тях, както и да е съдружник, да притежава дялове или акции, да е управител или член на орган на управление или контрол на такива търговски дружества, кооперации или юридически лица с нестопанска цел.

(2) Ограниченията се прилагат и за търговските дружества, свързани с дружествата по ал. 1.“

89. Член 93 да се измени така:

„Чл. 93. (1) Лице, заемало висша публична длъжност, което в последната една година от изпълнението на правомощията или задълженията си по служба е участвало в провеждането на процедури за обществени поръчки или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, няма право в продължение на една година от освобождаването си от длъжност да участва или да представлява физическо или юридическо лице в такива процедури пред институцията, в която е заемало длъжността, или пред контролирано от нея юридическо лице.

(2) Забраната за участие в процедури за обществени поръчки или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, се прилага и за юридическо лице, в което лицето по ал. 1 е станало съдружник, притежава дялове или е управител или член на орган на управление или контрол след освобождаването му от длъжност.“

90. Член 94 да се измени така:

„Чл. 94. Разпоредбите на този раздел се прилагат, доколкото в специален закон не е предвидено друго.“

91. Да се създаде раздел V с наименование „Установяване на конфликт на интереси“.

92. Член 95 да се измени така:

„Чл. 95. (1) Установяването на конфликт на интереси се извършва по сигнал, подаден до Комисията, по решение на Комисията или по искане на лицето, заемащо висша публична длъжност.

(2) Установяване на конфликт на интереси не може да се извършва по анонимен сигнал.

(3) Производството по установяване на конфликт на интереси на членовете на Комисията се образува с решение на Комисията, взето с единодушие при тайно гласуване, като се изключи лицето, за което се гласува решението.“

93. Член 96 да се измени така:

„Чл. 96. (1) В производството по установяване на конфликт на интереси Комисията изисква и получава необходимата информация и документи от комисиите по ал. 2, т. 1 и 3, съответно от органа по избора или назначаването.

(2) Информацията се изготвя за:

1. президента, вицепрезидента, председателя и съдиите от Конституционния съд, народните представители, министър-председателя,

заместник министър-председателите, министрите, омбудсмана и заместник-омбудсмана, изборните членове на Висшия съдебен съвет, главния инспектор и инспекторите от Инспектората към Висшия съдебен съвет, председателя, заместник-председателите и членовете на Сметната палата, управителя, подуправителите и членовете на управителния съвет на Българската народна банка, управителя и подуправителя на Националния осигурителен институт, членовете на органи, които изцяло или частично се избират от Народното събрание - от постоянна комисия на Народното събрание;

2. заместник-министрите, областните управители и заместник областните управители, едноличните органи, техните заместници и членовете на колегиални органи по чл. 19, ал. 4 от Закона за администрацията, извън тези по т. 1 - от Главния инспекторат на Министерския съвет;

3. общинските съветници и кметовете - от постоянна комисия на съответния общински съвет;

4. лицата, заемащи висши публични длъжности, извън тези по т. 1 - 3 - от инспекторатите или от органа по избора или назначението.

(3) В производството по установяване на конфликт на интереси Комисията изисква и получава информация от органи на държавна власт, органи на местното самоуправление, както и от юридически и физически лица.

(4) Органите и лицата по ал. 1 и 3 са длъжни в 7-дневен срок от получаване на искането да представят необходимата информация и документи.

(5) В производството по установяване на конфликт на интереси се събират доказателства по реда на Административнопроцесуалния кодекс и се изслушва лицето, срещу което е образувано производството.

(6) На лицето, срещу което е образувано производството, се предоставят за запознаване всички събрани доказателства и му се дава възможност да направи възражение в 7-дневен срок от предоставянето им.

(7) Лицето, срещу което е образувано производството, може да представи и да посочи нови доказателства, които да се съберат, както и на адвокатска защита в производствата по този раздел, при спазване на защитата на подалия сигнала по глава седма.“

94. Член 97 да се измени така:

„Чл. 97. Производството за установяване на конфликт на интереси, както и за нарушения по чл. 92 и 93 се образува в срок до 6 месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършването на нарушението.“

95. Член 98 да се измени така:

„Чл. 98. (1) Комисията се произнася с мотивирано писмено решение в срок до три месеца от образуване на производството. При случаи на фактическа и правна сложност срокът може да бъде продължен еднократно с един месец.

(2) Решението по ал. 1 съдържа:

1. фактическите и правните основания за постановяването му;

2. направените от лицето възражения и мотиви в случай на неприемане;

3. диспозитивна част, в която се установява наличието или липсата на конфликт на интереси; налага се глоба по чл. 185, определя се нейният размер и се постановява отнемане по чл. 105, ако има основания за това;

4. срок и орган, пред който може да се обжалва.

(3) В решението по ал. 1 се посочва и срок за доброволно изпълнение на наложената глоба.

(4) За налаганата административнонаказателна отговорност с решението по ал. 2 не се съставя акт за установяване на административно нарушение и не се издава наказателно постановление.“

96. Член 99 да се измени така:

„Чл. 99. Решението на Комисията се съобщава на:

1. заинтересованото лице;

2. органа, компетентен да прекрати правоотношението;

3. окръжната прокуратура по седалището на органа по т. 2.“

97. Член 100 да се измени така:

„Чл. 100. (1) Решението на Комисията, с което се установява конфликт на интереси, може да се оспори от заинтересованото лице пред съда по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Прокурорът може да подаде протест до съда в едномесечен срок от съобщаването на решението, с което се установява липсата на конфликт на интереси.“

98. Член 101 да се измени така:

„Чл. 101. Когато се установят данни за извършено престъпление, материалите се изпращат незабавно на прокуратурата.“

99. Член 102 да се измени така:

„Чл. 102. (1) Разпоредбите на чл. 95 - 100 се прилагат съответно и за производствата за нарушения по раздел IV.

(2) С решението, с което се установява нарушение на разпоредба от раздел IV, се налага и глоба по чл. 186.“

100. Член 103 да се измени така:

„Чл. 103. За неуредените в този раздел въпроси се прилага Административнопроцесуалният кодекс.“

101. Да се създаде раздел VI с наименование „Последици при установяване на конфликт на интереси“.

102. Член 104 да се измени така:

„Чл. 104. (1) Установяването на конфликт на интереси с влязъл в сила акт е основание за освобождаване от длъжност, освен когато в Конституцията или Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка е предвидено друго.

(2) Освобождаването се осъществява по реда, определен в съответните закони.“

103. Член 105 да се измени така:

„Чл. 105. (1) Възнаграждението, получено от правоотношението или деянието, породило конфликт на интереси, за периода, през който конфликтът на интереси е бил укрит, се отнема в полза на държавата или общината.

(2) Когато бъде установено, че в резултат на конфликт на интереси лице, заемащо висша публична длъжност, или свързано с него лице е получило материална облага, нейната равностойност се отнема в полза на държавата, освен ако не подлежи на отнемане на друго основание.“

104. Да се създаде глава осма с наименование „Подаръци“.

105. Член 106 да се измени така:

„Чл. 106. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да приема подаръци или извършване на доставки или услуги, включително под формата на извънредни отстъпки, за него, нито в полза на трети лица, свързани с действия или бездействия във връзка с упражняване или изпълнение на служебните му задължения, или с упражняване на влияние.

(2) Лице, заемащо висша публична длъжност е длъжно да откаже приемането на подарък от името на институцията, която представлява в случай, че това би поставило под съмнение безпристрастността, заинтересоваността, откритостта или прозрачността на действията на предлагащото или приемащото лице.

(3) Забраната по ал. 1 не се отнася за сувенирни, мемориални, символни и други подобни подаръци, връчени от представители на други национални, чуждестранни или международни институции, по време на посещения и други събития (протоколни подаръци). Получените протоколни подаръци стават собственост на институцията, където съответното лице по чл. 6, ал. 1 изпълнява своите задължения, освен ако не са с личен характер.“

106. Член 107 да се измени така:

„Чл. 107. Лице, заемащо висша публична длъжност, на който е предложен подарък, който той няма право да приеме, трябва да откаже предложението, като информира даряващото лице, че не може да приеме подаръка. При физическа невъзможност за връщане на подаръка, същият се предава незабавно на институцията, в която лицето изпълнява длъжността си и става нейна собственост.“

107. Член 108 да се измени така:

„Чл. 108. (1) Всяка институция, в която лице по чл. 5, ал. 1 изпълнява длъжността си създава и поддържа публичен регистър със свободен достъп, в който се вписват получените подаръци на единична стойност над 100 лв., както и лицата, които са ги предоставили.

(2) В регистъра по ал. 1 се вписват и подаръците, чиято стойност не може да бъде определена или обективното й определяне изисква специализирани знания, полагане на значителни усилия или извършване на разходи.

(3) Подаръците се вписват в регистъра по ал. 1 в срок до седем дни от получаването им.“

108. Член 109 да се измени така:

„Чл. 109. Комисията приема образец на регистър по чл. 108, ал. 1, както и Етични правила за поведение на лицата, заемащи висши публични длъжности във връзка със задълженията им по настоящата глава.“

109. Да се създаде глава девета с наименование „Информационен портал за публичност и антикорупционни мерки“.

110. Член 110 да се измени така:

„Чл. 110. (1) Комисията поддържа Информационен портал за публичност и антикорупционни мерки.

(2) Порталът по ал. 1 е информационна система, чрез която се осигурява възможност за:

1. Подаване на сигнали по глава шеста;
2. Подаване на декларациите на лицата, заемащи висши публични длъжности;
3. Осигуряване на публичност на дейността на Комисията, включително и на становищата и актовете, приемани от нея, както и на съдебните решения, свързани с тях.
4. Осигуряване на възможност за подаване и вписване на декларациите на лицата по глава десета от съответната институция;
5. Оповестяване на наложените обезпечителни мерки.

(3) В портала по ал. 1 се водят и поддържат следните електронни публични регистри:

1. Регистър на Актовете по чл. 13, ал. 6;
2. Регистър на Актовете по чл. 13, ал. 7;
3. Регистър на съгласувателните становища по чл. 47, ал. 1, т. 1;
4. Регистър на исканията и становищата по чл. 47, ал. 1, т. 2;
5. Регистър за декларациите на лицата, заемащи висши публични длъжности;
6. Регистър за влезлите в сила решения за установяване на конфликт на интереси;
7. Регистър за съставените актове за установяване на административни нарушения и за влезлите в сила наказателни постановления;
8. Регистър на декларациите на лицата по глава десета;
9. Регистър за обезпеченото имущество;

(4) Регистрите по предходната алинея се поддържат в машинночетим отворен формат.

(5) Условията и редът за съхранение на данните от регистрите по чл. 110, ал. 3 се уреждат в устройствения правилник. „

111. Член 111 да се измени така:

„Чл. 111. (1) Комисията води електронен регистър за обезпеченото имущество, който съдържа информация за:

1. лицето, срещу което е образувано производство;
2. имуществото, върху което е наложено обезпечение;
3. данни за собственика и за лицето, което държи имуществото към момента на налагане на обезпечението, както и за пазача на съответното имущество;
4. други данни, които са необходими за индивидуализация на имуществото, върху което е наложено обезпечение.

(2) Разпореждането с имотите или обременяването им с тежести, или поемането на каквито и да е задължения от страна на проверяваното лице, които биха довели до затруднения за удовлетворяването на правата по съдебното решение за отнемане в полза на държавата на незаконно придобитото имущество, няма действие по отношение на държавата.

(3) Комисията издава удостоверения за наличието на обезпечителни мерки, наложени по този закон, в 7-дневен срок от постъпването на искане от съда, съдебните изпълнители, органите на Националната агенция за приходите и от други държавни органи.

(4) Образците на регистри се утвърждават със заповед на председателя на Комисията.“

112. Да се създаде глава десета с наименование „Подаване на декларации и установяване на конфликт на интереси за лица, незаемащи висши публични длъжности“.

113. Член 112 да се измени така:

„Чл. 112. (1) Разпоредбите на настоящата глава се прилагат за:

1. служителите в администрацията на президента, в администрацията на органите на законодателната и съдебната власт, на Висшия съдебен съвет, на Инспектората към Висшия съдебен съвет и на Националния институт на правосъдието, в администрацията на органите на изпълнителната власт, в това число на териториалните звена, служителите в местната администрация, служителите в администрацията на органи, създадени със закон, с изключение на служителите, които заемат технически или спомагателни длъжности;

2. представителите на държавата или на общините в органите на управление или контрол на търговски дружества с държавно или общинско участие в капитала или на юридически лица с нестопанска цел, когато не попадат в обхвата на чл. 5, ал. 1;

3. управителите и членовете на органите на управление или контрол на общински или държавни предприятия и ръководителите на техните териториални поделения, както и на други юридически лица, които са бюджетни организации по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси, когато не попадат в обхвата на чл. 5, ал. 1;

4. членовете на политическите кабинети извън посочените в чл. 5, ал. 1, съветниците и експертите към политическите кабинети;

5. кметовете на кметства, кметските наместници и секретарите на общините;

6. нотариусите, съдиите по вписванията и държавните и частните съдебни изпълнители.

(2) Лицата по ал. 1 подават декларации по чл. 54, ал. 1, т. 1 и 3 пред органа по избора или назначаването, или работодателя, с изключение на кметовете на кметства, които подават декларации пред постоянна комисия на съответния общински съвет.

(3) Лицата по чл. 81б, ал. 1 от Закона за държавния служител подават декларациите по ал. 2 пред органа по назначаването на приемащата администрация.

(4) Лицата по чл. 16а, ал. 4 от Закона за държавния служител подават декларациите по ал. 2 и пред двата органа по назначаването.“

114. Член 113 да се измени така:

„Чл. 113. (1) Лицата по чл. 112, ал. 1 подават декларация за несъвместимост в едномесечен срок от заемането на длъжността. Когато в специален закон е предвидено задължение за подаване на декларация за

несъвместимост от съответните лица преди възникване на трудовото или служебното правоотношение, същите лица не подават допълнителна декларация за несъвместимост след възникване на правоотношението.

(2) При промяна на декларираните обстоятелства, лицата по чл. 112, ал. 1 подават декларация за промяна в декларирани обстоятелства в декларацията по ал. 1 в едномесечен срок от настъпване на промяната, освен ако в специален закон не е предвиден друг срок.

(3) Декларациите по ал. 1 и ал 2 се подават по образец, утвърден от органа по избора или назначаването, или работодателя, а за кметовете на кметства - от съответния общински съвет.

(4) Декларацията по ал. 1 не се подава при промяна на длъжността в една и съща администрация, освен ако за новата длъжност са предвидени различни несъвместимост.“

115. Да се създадат чл. 114 - 120:

„Чл. 114. (1) Лицата по чл. 112, ал. 1 подават декларация за имущество и интереси в две части, в която декларират обстоятелствата по чл. 56, ал. 1.

(2) Лицата по чл. 112 подават встъпителна декларация за имущество и интереси в двете части в едномесечен срок от заемането на длъжността.

(3) Ежегодно до 15 май лицата по чл. 112, ал, 1 подават декларация за имущество и интереси в частта имущество - за предходната календарна година.

(4) Лицата по чл. 112 подават финална декларация за имущество и интереси в двумесечен срок от освобождаване на длъжността, освен ако в същия срок не подадат встъпителна декларация по ал. 2 поради преминаване на друга длъжност, за която остават задължени по настоящата глава.

(5) В срок от един месец от подаване на встъпителната, съответно годишната декларация лицата по чл. 112, ал. 1 могат да направят промяна в тях, когато това се налага за отстраняване на непълноти или грешки в декларираните обстоятелства.

(6) При промяна в декларираните обстоятелства в частта за интереси или при предсрочно погасяване на задължения и кредити лицата по чл. 112, ал. 1 подават съответно декларация за промяна в декларираните обстоятелства в декларацията за имущество и интереси в частта за интересите или за произхода на средствата в частта за имущество в срок един месец от настъпването на промяната.

(7) Лицата по чл. 112, ал. 1 декларират имуществото и доходите и на своите съпрузи или на лицата, с които се намират във фактическо съжителство на съпружески начала, и на ненавършилите пълнолетие деца.

(8) Образците на декларациите по настоящия член се утвърждават с наредбите по чл. 119, ал. 1.

Чл. 115. (1) Декларациите за несъвместимост и за промяна в декларираните обстоятелства в декларациите за несъвместимост се публикуват в срок до един месец от изтичането на сроковете за подаването им на сайта на съответната институция.

(2) В срок от пет работни дни, считано от подаване на декларация за имущество и интереси по чл. 114, съответната институция осигурява въвеждането ѝ в регистъра по чл. 110, ал. 3, т. 8.

(3) В едномесечен срок от изтичане на сроковете по чл. 113, ал. 2 - ал 4, съответната институция публикува в регистъра по чл. 110, ал. 3, т. 8 декларациите на лицата по чл. 112, ал. 1, при спазване на изискванията за защита на личните данни, както и списък на лицата, които не са подали декларации в срок.

(4) Достъпът до публикуваните данни е публичен и свободен. Лицата по чл. 112, ал. 1 могат да подадат декларация, че не желаят да бъде публикувана информацията по чл. 114, ал. 7.

Чл. 116. (1) Органът по избора или назначаването, или работодателят:

1. поддържа публичен регистър, в който се вписват имената и длъжността на служителите, които са подали декларациите по чл. 113, ал. 1 и ал. 2, при спазване на изискванията за защита на личните данни, както и входящ номер, дата и вид на декларацията;

2. публикува на интернет страницата си списък на лицата, които не са подали декларации по чл. 113, ал. 1 и ал. 2 в срок.

3. осигурява въвеждане и публикуване на декларациите за имущество и интереси в регистъра по чл. 110, ал. 3, т. 8, както и на списък на лицата които не са подали декларации по чл. 114, ал. 2 и ал. 3 в срок.

(2) Службите за сигурност водят регистри за служителите си с данните по ал. 1, които не са публични.

Чл. 117. Публикуването на декларациите на служителите в администрацията на органите на съдебната власт, на Висшия съдебен съвет, на Инспектората към Висшия съдебен съвет и на Националния институт на правосъдието се извършва по ред, предвиден в наредбата на Пленума на Висшия съдебен съвет по чл. 119.

Чл. 118. (1) Установяването на конфликт на интереси се извършва от органа по избора или назначаването, или работодателя, като с акта за установяване на конфликт на интереси се налага и административното наказание, а за кметовете на кметства - от постоянна комисия на съответния общински съвет. В тези случаи не се съставя акт за установяване на административно нарушение и не се издава наказателно постановление.

(2) Актът по ал. 1 се оспорва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Актовете за установяване на административни нарушения по чл. 187, 188 и 189 се съставят от определени от органа по избора или назначаването, или работодателя длъжностни лица, а за кметовете на кметства - от председателя на постоянната комисия на съответния общински съвет. Наказателните постановления се издават от органа по избора или назначаването, или работодателя, или от определени от него длъжностни лица, а за кметовете на кметства - от кмета на общината.

Чл. 119. (1) Организацията, начинът, редът, обхватът за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси се уреждат с наредба на Министерския съвет, а за служителите на съдебната власт, Висшия съдебен съвет, Инспектората към Висшия съдебен съвет и Националния институт на правосъдието - с наредба на Пленума на Висшия съдебен съвет. Организацията, начинът, редът, обхватът за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси по отношение на експертите по чл. 55, ал. 2 от Закона за съдебната власт се уреждат с правилата по чл. 55, ал. 5 от Закона за съдебната власт.

(2) Проверката на декларациите, както и производството за установяване на конфликт на интереси се извършат от съответния инспекторат по чл. 46 и 46а от Закона за администрацията или от комисия от служители, изрично овластени от органа по избора или назначаването, или работодателя да осъществяват тези функции, а за кметовете на кметства - от постоянна комисия на съответния общински съвет.

(3) Разпоредбата на ал. 2 не се прилага за служителите на съдебната власт, на Висшия съдебен съвет, на Инспектората към Висшия съдебен съвет и на Националния институт на правосъдието. С наредбата по ал. 1 пленумът на Висшия съдебен съвет определя и органите, съответно лицата които ще извършват проверката на декларациите и установяват конфликт на интереси за служителите в администрациите по изречение първо.

(4) Проверката обхваща достоверността на фактите от декларациите за имущество и интереси, които подлежат на вписване, обявяване или удостоверяване пред държавните или общински органи, органите на съдебната власт и други институции, до които проверяващите имат осигурен достъп.

(5) Проверката не обхваща данните и фактите от декларациите за имущество и интереси, за които проверяващите не са оправомощени по специален закон да поискат и да получат съответната информация.

(6) Когато при проверка на декларациите за имущество и интереси се установи несъответствие в размер на не по-малко от 5 000 лв. се сезира Националната агенция за приходите за предприемане на действия по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(7) Когато при проверката на декларациите или в производството за установяване на конфликт на интереси се установят данни за извършено

престъпление, органът по избора или назначаването, или работодателя сезира незабавно компетентните органи за предприемане на действия по наказателно преследване.

Чл. 120. За неуредените в настоящата глава въпроси се прилагат съответно относимите разпоредби на глава пета, осма и петнадесета.“

116. Да се създаде глава единадесета с чл. 121 – 127:

„Глава единадесета

УСТАНОВЯВАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО

Чл. 121. (1) Комисията образува производство за отнемане на незаконно придобито имущество, когато може да се направи обосновано предположение, че дадено имущество е незаконно придобито.

(2) Обосновано предположение е налице, когато след проверка се установи значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице.

(3) Правилата за условията и реда за извършване на проверки за установяване на незаконно придобито имущество и Методиката за установяване на значително несъответствие в имущественото състояние на проверяваните лица, приети на основание чл. 34, ал. 3 се публикуват на портала по глава девета.

Чл. 122. (1) Проверката по чл. 121, ал. 2 започва с акт на директора на съответната териториална дирекция, когато лице е привлечено като обвиняем за престъпление по:

1. член 108а, ал. 1 - 3 и чл. 109, ал. 3;
2. член 116, ал. 1, т. 7 и 10;
3. член 142;
4. членове 155, 156, чл. 158а, ал. 2 и чл. 159, ал. 5;
5. членове 159а - 159г;
6. член 196а;
7. член 199;
8. членове 201 - 203;
9. член 208, ал. 3, 4 и 5;
10. член 209, ал. 1 и 2, чл. 210, 211, чл. 212, ал. 3, 4 и 5 и чл. 212а;
11. членове 213а - 214;
12. член 215, ал. 2, т. 1 и 3;
13. член 219, ал. 3 и 4, чл. 220, ал. 2 и чл. 225в, ал. 1 и 2;
14. член 227в, ал. 2;
15. член 233, ал. 1 и 2, чл. 234, ал. 2, чл. 234а, 234б и чл. 235, ал. 3 - 5;
16. членове 242 и 242а;
17. членове 243 - 246, чл. 248а, ал. 5 и чл. 249 - 252;
18. член 253, чл. 253а, ал. 1 и 2, чл. 253б, чл. 254б, ал. 2, чл. 255 - 256, чл. 259 и чл. 260, ал. 1;

19. член 280;

20. членове 282, 283 и 283а;

21. членове 301 - 305а, чл. 307в и 307г;

22. член 308, ал. 2 и 3 и чл. 310, ал. 1;

23. член 321, ал. 1 - 3 и 6, чл. 321а, ал. 1 и 2 и чл. 327, ал. 1 - 3;

24. член 337, ал. 1 - 4, чл. 339, ал. 2 и чл. 346, ал. 2, т. 4, ал. 3 и 6;

25. член 354а, ал. 1, 2 и 4, чл. 354б, ал. 4 - 6 и чл. 354в, ал. 1 - 3 от Наказателния кодекс.

(2) Проверка срещу лица за установяване на незаконно придобито имуществото започва и след насрочване на разпоредително заседание пред първа инстанция по съдебно производство, образувано по обвинение за престъпление по глава първа от особената част на Наказателния кодекс, както и за престъпление предоставящо облага или причинило вреди в размер не по-малко от 10 000 лв.

(3) Проверка започва и когато след приключване на разследването, образуваното наказателно производство за престъпление по ал. 1 и ал. 2 е било прекратено, тъй като:

1. след извършване на престъплението деецът е изпаднал в продължително разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта;

2. деецът е починал;

3. по отношение на лицето е допуснат трансфер на наказателно производство в друга държава.

(4) Проверката започва и когато след приключване на разследването наказателното производство за престъпление по ал. 1 и ал. 2 е спряно тъй като:

1. след извършване на престъплението е изпаднало в краткотрайно разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта, или има друго тежко заболяване;

2. притежава имунитет;

3. разглеждането на делото в отсъствие на обвиняемия би попречило да се разкрие обективната истина;

(5) Проверката по тази глава започва и продължава независимо от спирането или прекратяването на наказателното производство.

(6) Проверката започва и при установено несъответствие в размер на не по-малко от 25 000 лв. в случаите на чл. 66, ал. 4 и 5, както и при установен с влязъл в сила акт конфликт на интереси.

(7) Проверката започва и при неподаване в срок на декларация по чл. 54, ал. 1, т. 2 или 4, освен ако неподаването се дължи на причини, за които лицето не отговаря.

Чл. 123. (1) Проверката по чл. 121, ал. 2 започва въз основа на уведомление от административнонаказващия орган, когато има административно нарушение, установено с влязъл в сила акт, което е от

естество да създава облага на стойност над 50 000 лв. към момента на придобиването ѝ, и същата не може да бъде отнета по друг ред.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа информация за:

1. лицето, на което е наложено административно наказание с влязъл в сила акт;

2. административното нарушение;

3. имуществото на лицето, ако има данни за него.

Чл. 124. (1) Проверката в случаите по чл. 122, ал. 1 5 започва с акт на директора на съответната териториална дирекция въз основа на уведомление от наблюдаващия досъдебното производство или преписката прокурор до директора на съответната териториална дирекция.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа информация за:

1. образуваното съдебно производство;

2. лицето, за което е налице съответното основание по чл. 122, ал. 1 - 4;

3. престъплението, попадащо в хипотезата на чл.122, ал.1 и ал. 2;

4. имуществото на лицето, ако има данни за него.

Към уведомлението по ал. 1 се прилага съответно копие от обвинителния акт, постановлението за освобождаване на дееца от наказателна отговорност с налагане на административно наказание, споразумението за решаване на делото в съда, постановление за спиране или прекратяване на наказателното производство.

(3) Министерството на правосъдието уведомява Комисията за всеки случай на влязла в сила присъда на чуждестранен съд срещу български граждани за престъпления, съответни на посочените в чл. 122, ал. 1.

(4) Върховната касационна прокуратура и Министерството на правосъдието уведомяват Комисията при трансфер на наказателно производство.

Чл. 125. Проверка по чл. 121, ал. 2 започва и когато съгласно българското законодателство има признат акт на чуждестранен съд за някое от престъпленията по чл. 122, ал. 1 и ал. 2 или за административно нарушение по чл. 123, ал. 1.

Чл. 126. (1) Проверката по чл. 121, ал. 2 продължава до десет месеца.

(2) Комисията може еднократно да удължи срока по ал. 1 до 6 месеца.

(3) Проверката обхваща период от 5 години назад считано от датата на постъпване на уведомлението или от решението на Комисията.

Чл. 127. (1) Въз основа на резултатите от проверката в едномесечен срок от приключването ѝ директорът на съответната териториална дирекция изготвя мотивиран доклад до Комисията със заключение за:

1. удължаване на срока на проверката;

2. прекратяване на проверката;

3. образуване на производство за отнемане на незаконно придобито имущество.

(2) Когато резултатите от проверката формират заключение за образуване на производство за отнемане на незаконно придобито имущество и не са установени активи върху които да се предложи налагането на обезпечителни мерки, преди внасяне на заключението, се предприемат относимите действия по раздел II на глава „Тринадесета“. След изчерпване на процедурата, в Комисията се внася заключение с предложение за прекратяване на проверката или за образуване на производство и внасяне на иск за отнемане.“

117. Да се създаде глава дванадесета с чл. 128 и 129:

„Глава дванадесета

ПРАВОМОЩИЯ НА ОРГАНИТЕ НА КОМИСИЯТА ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКА ПО ПОВОД УСТАНОВЯВАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО

Чл. 128. (1) За проверявания период по чл. 126, ал. 3 органите по чл. 16, ал. 1 събират сведения за:

1. имуществото, неговото местонахождение, стойността и правното основание за придобиването му;

2. пазарната стойност на имуществото към момента на придобиването;

3. пазарната стойност на имуществото към момента на проверката;

4. преобразуване на имуществото;

5. приходите и разходите за обичайна дейност и извънредните приходи и разходи на юридическото лице;

6. обичайните и извънредните доходи и разходи за издръжка на физическото лице и на членовете на семейството му;

7. платените публичноправни парични задължения към държавата и общините;

8. сделките с имуществото на юридическото лице;

9. сделките с имуществото на проверяваното лице и на членовете на семейството му;

10. пътуванията в чужбина на проверяваното лице и на членовете на семейството му, както и на лицата, които представляват юридическото лице;

11. обезпеченията и тежестите, наложени върху имуществото, както и задълженията, които са поети;

12. други обстоятелства, които имат значение за изясняване произхода на имуществото, начина на придобиването и на преобразуването му.

(2) При осъществяване на проверката по чл. 121, ал. 2 органите по чл. 16, ал. 1 имат право:

1. да предоставят възможност за обяснения и възражения от проверяваното лице и свързаните с него лица;

2. да изискват сведения.

Чл. 129. (1) Комисията и директорите на териториалните дирекции могат да поискат от съда разкриване на банковата тайна, на търговската тайна по чл. 90, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти и сведенията по чл. 133, ал. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, когато това е необходимо за постигане на целта на закона.

(2) Комисията и директорите на териториалните дирекции могат да изискват от застрахователите разкриване на застрахователната тайна за проверяваните лица.

(3) Комисията и директорите на териториалните дирекции могат да изискват от Националния статистически институт предоставяне на информация за годишните финансови отчети на юридическите лица, представляваща статистическа тайна.

(4) Комисията и директорите на териториалните дирекции могат да получават информация от електронната база данни на Централния кредитен регистър и Регистъра на банковите сметки и сейфове.

(5) Комисията и директорите на териториалните дирекции могат да отправят искане до органи по приходите за предоставяне на данъчна и осигурителна информация за проверяваните лица.“

118. Да се създаде глава тринадесета с чл. 130 - 174:

„Глава тринадесета

ОБЕЗПЕЧИТЕЛНИ МЕРКИ И ОТНЕМАНЕ В ПОЛЗА НА ДЪРЖАВАТА НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО

Раздел I

Обезпечителни мерки

Чл. 130. (1) Комисията приема решение за внасяне в съда на искане за обезпечение на бъдещ иск за отнемане на имущество въз основа на доклад на директора на съответната териториална дирекция, когато от проверката са събрани достатъчно данни, от които да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито.

(2) В решението по ал. 1 се посочват наложените до момента тежести и обезпечения върху имуществото.

(3) Комисията внася искане за обезпечение на бъдещ иск за отнемане на незаконно придобитото имущество в окръжния съд по постоянния адрес на лицето, съответно по седалището на юридическото лице. Когато в имуществото е включен недвижим имот, искането се внася в окръжния съд по местонахождението на имота, а когато в имуществото има няколко недвижими имота - в окръжния съд по местонахождението на имота с най-висока данъчна оценка.

(4) Комисията не може да иска налагането на обезпечителни мерки върху имущество на физическо лице, което не подлежи на принудително изпълнение съгласно чл. 444 от Гражданския процесуален кодекс, както и върху парични средства на юридическо лице и на едноличен търговец, предназначени за заплащане на трудови възнаграждения и осигурителни вноски на персонала, само ако са начислени по отделна аналитична счетоводна сметка.

(5) Когато не са налице достатъчно данни, от които да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито, Комисията приема решение за отказ за образуване на производство по този закон и прекратяване на проверката или приема решение за връщане на преписката за събиране на допълнителни данни.

Чл. 131. (1) Съдът се произнася незабавно с определение, с което допуска или отказва налагането на обезпечителна мярка.

(2) Определението, с което се допуска налагането на обезпечителна мярка, подлежи на незабавно изпълнение.

(3) По искане на Комисията въз основа на определението на съда се издават отделни обезпечителни заповеди за движимите вещи и за недвижимите имоти с оглед на местната компетентност на съдебния изпълнител.

Чл. 132. (1) Съдът може да наложи обезпечителните мерки по чл. 397, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс.

(2) Обезпечителните мерки обхващат и лихвите, както и други граждански плодове от имуществото, върху което са наложени.

(3) Съдът може да допусне няколко вида обезпечителни мерки до размера на цената на иска.

(4) По искане на Комисията или на директора на съответната териториална дирекция съдът може да разпореди запечатване на помещения, оборудване и превозни средства, когато е налице опасност от разпиляване, унищожаване, укриване на или разпореждане със съхраняваното в тях имущество.

Чл. 133. (1) След влизането в сила на определението за налагане на обезпечителни мерки въз основа на мотивирана молба от заинтересованото лице или по искане на Комисията съдът може да разреши извършване на плащане или на други разпоредителни действия с имуществото, върху което е наложено обезпечение, в случаите на неотложна необходимост включително лечение на лицето, върху чието имущество са наложени обезпечителни мерки или член на неговото семейство, задължения за присъдена издръжка, публично-правни задължения или възнаграждения за положен труд, както и средства за издръжка на домакинството на лицето, при условие, че няма други доходи.

(2) Съдът се произнася незабавно с определение, което подлежи на обжалване.

(3) Заличаването на възбраната, вдигането на запора, както и отмяната на другите обезпечителни мерки се извършват въз основа на влязлото в сила определение на съда.

Чл. 134. (1) Допуснатите обезпечителни мерки се изпълняват по реда на Гражданския процесуалния кодекс.

(2) Вписването на възбрана и налагането на запор се извършват незабавно.

(3) За действията по изпълнение на обезпечителните мерки не се събират държавни такси.

(4) Върху запорираните вещи може да се постави запорен знак (стикер).“

Чл. 135. (1) Налагането на възбрана върху недвижим имот се извършва по искане на органите по чл. 16, ал. 1 чрез вписване на обезпечителната заповед на съда по разпореждане на съответния съдия по вписванията.

(2) Съдията по вписванията изпраща съобщение до собственика на имуществото, върху което е наложена възбраната - за извършеното вписване.

(3) Особен залог върху търговско предприятие, в което е включен имотът по ал. 1, вписан след възбраната, не може да се противопостави на държавата.“

Чл. 136. (1) Запор върху движима вещ се налага незабавно по искане на органите по чл. 16, ал. 1 с изпращане на съобщение от съдебния изпълнител до ответника по обезпечението.

(2) Запорът се смята за наложен от получаване на запорното съобщение.

(3) По искане на органите по чл. 16, ал. 1 съдебният изпълнител извършва опис, оценка и предаване на вещта за пазене на ответника по обезпечението или на трето лице или изземва вещта и я предава за съхранение на органите по чл. 16, ал. 1. Върху вещта може да се поставя запорен знак (стикер).

(4) Когато вещите са собственост на търговско дружество, съдебният изпълнител изпраща съобщение за вписване на наложения запор в Централния регистър на особените залози.“

Чл. 137. (1) При запор на кораб или на друго плавателно средство съдебният изпълнител изпраща съобщение до Изпълнителна агенция "Морска администрация" за вписване на запора в съответните регистри.

(2) При запор на превозно средство съобщение се изпраща до органите на Министерството на вътрешните работи.

(3) При запор на гражданско въздухоплавателно средство съдебният изпълнител изпраща съобщение до Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" за вписване в регистъра на гражданските въздухоплавателни средства.

(4) При запор на земеделска или горска техника, подлежаща на регистрация по реда на Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника, съдебният изпълнител изпраща съобщение до съответната областна дирекция „Земеделие“.

Чл. 138. (1) Запорът по чл. 137 се смята за наложен от датата на получаване на запорното съобщение от органите, отговарящи за съответните регистри.

(2) На ответника по обезпечението се изпраща съобщение за наложения запор след връчване на запорното съобщение на длъжностното лице към съответния регистър.

(3) Не се допуска промяна на регистрацията на посочените в чл. 137 средства и техника преди вдигането на запора.

(4) Съдебният изпълнител може да поиска от органите на Министерството на вътрешните работи спиране от движение за срок до три месеца на моторно превозно средство, върху което е наложен запор.

Чл. 139. (1) Запор върху вземания, които ответникът по обезпечението има от физическо или юридическо лице, се налага от съдебния изпълнител с изпращането на запорно съобщение на третото задължено лице и на банката, в която третото задължено лице има сметки.

(2) Запорът се смята за наложен от датата и часа на получаване на запорното съобщение от третото задължено лице или от банката, в която лицето има открити банкови сметки.

(3) На ответника по обезпечението се изпраща съобщение за наложения обезпечителен запор след връчване на запорното съобщение на третото задължено лице.

(4) Когато запорираното вземане е обезпечено със залог, на лицето, което държи заложената вещ, се нарежда да я предаде на съдебния изпълнител, който я предоставя за пазене на лице, посочено от органа по чл. 16, ал. 1.

(5) Когато запорираното вземане е обезпечено с ипотека, запорът се отбелязва в съответната книга в Службата по вписванията.

(6) Когато за вземанията по ал. 1 има издаден изпълнителен лист, съдебният изпълнител го изземва от лицето, което го държи, и го предава за пазене с протокол на органа по чл. 16, ал. 1.

(7) Погасителна давност за вземането не тече от момента на получаване на запорното съобщение от третото задължено лице.

Чл. 140. (1) В случаите по чл. 139, ал. 6 органите по чл. 16, ал. 1 имат право да поискат събирането на вземането да бъде възложено на Комисията и да се образува самостоятелно изпълнително дело срещу лицето - длъжник по изпълнителния лист.

(2) Събраните суми по изпълнителното дело се превеждат от съдебния изпълнител по сметка на Комисията.

Чл. 141. (1) Налагането на запор върху парични средства в национална или чуждестранна валута се извършва чрез описването, изземването и внасянето им по специална банкова сметка на Комисията. При преизчисляване на курса на чуждестранната валута се прилага курсът на Българската народна банка за съответната валута към датата на описа.

(2) Налагането на запор върху всички видове банкови сметки на ответника по обезпечението в национална или чуждестранна валута се извършва с изпращане на запорното съобщение до банката.

(3) Запор може да се наложи и върху всички видове вещи, вложени в трезори или в касети, както и върху суми, предоставени за доверително управление от ответника по обезпечението.

(4) Запорът по ал. 2 и 3 се смята за наложен от момента на получаване на запорното съобщение от банката. Съобщение за наложения запор до ответника по обезпечението се изпраща след получаване на съобщението от банката.

(5) Връчителят вписва часа и датата на получаване. Когато съобщението е изпратено по пощата, съответното длъжностно лице отбелязва часа и датата на получаването.

Чл. 142. (1) Налагането на запор върху налични ценни книжа се извършва чрез опис по номиналната им стойност и изземването им от съдебния изпълнител.

(2) При налагането на запор върху налични поименни акции или облигации съдебният изпълнител уведомява търговското дружество. Запорът има действие за търговското дружество от получаване на запорното съобщение.

(3) Съдебният изпълнител предава наличните ценни книжа за съхранение в банка, за което се съставя протокол.

Чл. 143. (1) Налагането на запор върху безналични ценни книжа и дялове на колективни инвестиционни схеми се извършва чрез изпращане на запорно съобщение до „Централен депозитар“ АД, за вписване във водения от него централен регистър на ценни книжа и когато е приложимо - до съответния централен депозитар на ценни книжа, при който са регистрирани ценните книжа, като едновременно с това се уведомяват и емитентът, съответно и управляващото дружество.

(2) Запорът има действие от момента на връчване на запорното съобщение на централния регистър на ценни книжа и когато е приложимо - на съответния централен депозитар на ценни книжа, при който са регистрирани ценните книжа.

(3) Централният регистър на ценни книжа и когато е приложимо - съответният централен депозитар на ценни книжа, при който са регистрирани ценните книжа, оповестява незабавно съответния регулиран пазар за наложения запор.

(4) Централният регистър на ценни книжа и когато е приложимо - съответният централен депозитар на ценни книжа, при който са регистрирани ценните книжа, е длъжен в тридневен срок от получаване на запорното съобщение да предостави на съдебния изпълнител информация за притежаваните от ответника по обезпечението ценни книжа и за наложените по други претенции запори. Съдебният изпълнител уведомява органите по чл. 16, ал. 1 за получената информация.

Чл. 144. (1) Налагането на запор върху държавни ценни книжа се извършва чрез изпращане на запорно съобщение до лицето, което води регистър на държавни ценни книжа.

(2) Запорът се смята за наложен от датата на получаване на запорното съобщение от лицето, което води регистър на държавните ценни книжа.

(3) Лицето, което води регистър на държавните ценни книжа, е длъжно в тридневен срок от получаване на запорното съобщение да предостави на съдебния изпълнител информация за притежаваните от ответника по обезпечението ценни книжа и за наложените по други претенции запори. Съдебният изпълнител уведомява органите по чл. 16, ал. 1 за получената информация.

Чл. 145. (1) Запорът върху ценни книжа обхваща всички имуществени права по ценната книга.

(2) Разпореждането с ценните книжа след получаване на запорното съобщение няма действие по отношение на държавата.

Чл. 146. (1) Запор върху дял от търговско дружество се налага чрез изпращане на запорно съобщение от съдебния изпълнител до Агенцията по вписванията.

(2) Запорът се вписва по реда за вписване на залог върху дял от търговско дружество и се смята за наложен от вписването му в търговския регистър. Агенцията по вписванията уведомява търговското дружество за вписания запор.

(3) Агенцията по вписванията уведомява незабавно Комисията в случаите на постъпило искане за увеличаване на капитала на търговско дружество, за което има наложена обезпечителна мярка запор върху дял от търговско дружество.

Чл. 147. (1) Прехвърлянето на правото на собственост, учредяването и прехвърлянето на вещни права и учредяването на вещни тежести върху възбранения недвижим имот, както и разпореждането със запорираните движими вещи, ценни книжа, дялове и вземания, извършени след момента, от който възбраната или запорът се смятат за наложени, нямат действие спрямо държавата.

(2) Заявления за промени в капитала на търговски дружества, по отношение на чиито дялове е наложена обезпечителна мярка по чл. 132, ал. 1, не се разглеждат до изтичане на срока по чл. 153, ал. 1.

Чл. 148. (1) При започване на принудително изпълнение по реда на Гражданския процесуален кодекс, Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и на Закона за особените залози върху имущество и вземания, върху които са наложени обезпечителни мерки по реда на този закон, органът по изпълнението незабавно уведомява Комисията и изпраща препис от акта, въз основа на който се извършва изпълнението. Комисията може да поиска от съда отмяна на обезпечителните мерки и замяната им с друго равностойно обезпечение.

(2) Имущество и вземания, върху които са наложени обезпечителни мерки или срещу които е започнало принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс преди налагане на обезпечителните мерки по реда на този закон, се реализират от публичен изпълнител по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс до влизане в сила на съдебното решение за отнемане на имуществото в полза на държавата. Преди започване на принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс публичният изпълнител уведомява Комисията и изпраща препис от акта, въз основа на който се извършва изпълнението. Комисията може да поиска от съда отмяна на обезпечителните мерки или замяната им с друго равностойно обезпечение.

(3) Агенцията по вписванията уведомява незабавно Комисията в случаите на постъпило искане за увеличаване на капитала на търговско дружество, за което има наложена обезпечителна мярка запор върху дял от търговско дружество. Заявления за промени в капитала на търговски дружества, по отношение на чиито дялове е наложен запор, не се разглеждат да изтичане на срока по чл. 168, ал. 1.

Чл. 149. За неуредените в този раздел въпроси се прилагат разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс.

Раздел II

Действия за осигуряване право на защита на лицата, след налагане на обезпечителните мерки

Чл. 150. (1) След налагане на обезпечителните мерки Комисията осигурява на проверяваното лице, лицата спрямо, които са наложени обезпечителни мерки и лицата, които ще се конституират като бъдещи ответници, възможност за участие в производството.

(2) В едноседмичен срок от налагане на мерките, органите по чл. 16, ал. 1 уведомяват лицата по ал.1 за образуваното производство и ги поканват да се запознаят със събраните в хода на проверката материали.

(3) Уведомлението и поканата по ал. 1 се връчват - за физическите лица на техния настоящ и постоянния адрес, а за юридическите лица на адресът за управление, вписан в Търговския регистър и регистъра за юридическите лица с нестопанска цел, с писмо с известие за доставяне чрез пощенски оператор с лиценз за универсална пощенска услуга. Когато съобщението не е получено, задължително се прави повторен опит за връчване по същия ред, лично от органите по чл. 16, ал. 1 или чрез способите предвидени в ГПК.

(4) Запознаването с материалите се извършва в служебните помещения на комисията, в срок до един месец от уведомяването по ал. 2. Преди предоставяне на материалите органите по чл.16, ал. 1 разясняват на лицата по ал. 1 основанията за образуване на производство, установените при проверката факти и обстоятелства, направените изводи и следващите етапите в производството. На лицата по ал.1 се предоставят за запознаване всички събрани в хода на проверката материали, като за тези представляващи класифицирана информация, се спазват изискванията на ЗЗКИ. Лицата могат да се запознаят с материалите лично, както и да упълномощят с писмено пълномощно, адвокат, друго лице по реда на Гражданския процесуален кодекс или дипломиран експерт-счетоводител.

(5) В едномесечен срок от запознаване с материалите, лицата по ал. 1, могат да правят бележки, възражения, да представят доказателства и да посочват такива, които искат да бъдат събрани от органите по чл. 16, ал. 1. Исканията за събиране на доказателства следва да са конкретни с посочване на доказателствата и фактите, които ще се установят с тях.

(6) Органите по чл. 16, ал. 1 предприемат действия по събиране на поисканите доказателства в едноседмичен срок от постъпването им. В същия срок уведомяват лицето за предприетите действия или за необходимостта от конкретизиране на искането, за да бъде то изпълнено.

(7) След обсъждане на дадените обяснения, направените бележки, възражения, събраните доказателства и подадените декларацията по чл. 152, ал. 1, органите по чл. 16, ал. 1 уведомяват съответните лица за направените от тях изводи. При несъгласие с изводите на органите по чл. 16, ал. 1, лицата имат право да подадат в седмичен срок възражение пред комисията, която обсъжда го заедно с мотивирания доклад на директора по чл. 155, ал. 1.

Чл.151. (1) След налагане на обезпечителните мерки органите по чл. 16, ал. 1 поканват проверяваното физическо лице да представи писмена декларация за:

1. притежаваните от него и от членовете на семейството му недвижими имоти и моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства, ограничени вещни права върху недвижими имоти, парични влогове, ценни книжа, произведения на изкуството, движими културни ценности, дялово участие в търговски дружества, вземания, патенти, търговски марки и промишлени образци, както и друго имущество;

2. списък на неговите и на членовете на семейството му банкови сметки в страната и в чужбина;

3. източниците на средства и основанията за придобиване на имуществото и за издръжката на семейството му;

4. сделките с недвижими имоти, движими вещи, дялове и акции в търговски дружества, прехвърляне на предприятие или други търговски или правни сделки с имущество на лицето и на членовете на неговото семейство през проверявания период, както и източниците на средствата за извършването им;

5. задълженията към трети лица;

6. други обстоятелства, свързани с имуществото на проверяваното лице.

(2) Посочените обстоятелства по ал. 1 следва да бъдат подкрепени с документи.

(3) Когато проверяваното лице е починало, неговите наследници и заветници, приели наследството, се поканват да представят декларацията по ал. 1. Когато наследството не е прието, органите по чл. 16, ал. 1 отправят искане по чл. 51 от Закона за наследството.

(4) Лицето представя декларацията в срок един месец от получаване на съобщението.

(5) Образецът на декларацията се утвърждава с решение на Комисията и се публикува в "Държавен вестник".

Чл. 152. Органите по чл. 16, ал. 1 поканват да представят декларация по чл. 152, ал.1, и:

1. лицата по чл. 158, 159, 160 и 161;

2. лицата, които представляват, управляват или контролират юридическото лице по чл. 160, ал. 1.

Чл. 153. (1) В производството пред Комисията проверяваното лице може да се представлява от адвокат или от друго лице по реда на Гражданския процесуален кодекс с писмено пълномощно.

(2) Юридическите лица се представляват пред Комисията от лицата, които ги представляват по закон или според устройствените им

правила. Когато липсва правило за представителството, юридическото лице се представлява от двама членове на управлението му.

(3) В производството пред Комисията лицата може да поискат съобщенията да се връчват на избран от тях адрес, различен от техния постоянен или настоящ адрес, или адреса, обявен в ТРРЮЛН, включително чрез съобщение на електронна поща или чрез Системата за сигурно електронно връчване.

(4) Дадените от проверяваното лице обяснения и подадените декларации от лицата по чл. 152 и 153 не може да са основание за започване на наказателно преследване срещу тях, нито да са доказателство в подкрепа на обвинение.

(5) Не може да се правят изводи във вреда на лицата по чл. 152 и чл. 153 при отказ да се представи декларация. В случай че не бъдат представени или бъдат представени непълни декларации от лицата по чл. 152 и чл. 153 изводите се правят въз основа на събраните в производството материали.

Чл. 154. Не може да се правят изводи във вреда на проверяваното лице и на членовете на неговото семейство при отказ да се представи декларация.“

Чл. 155. (1) След обсъждане на възраженията на проверяваното лице и събиране на посочените от него доказателства директорът на съответната териториална дирекция внася в Комисията в едномесечен срок мотивиран доклад. В доклада се посочват:

1. видът и стойността на придобитото имущество;

2. наличието или липсата на значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице;

3. доказателствата за знанието или предположението на третите лица, че имуществото е незаконно придобито;

4. доказателствата за наличието или липсата на тежести или на други обезпечения, наложени върху имуществото;

5. други доказателства, на които се основава искането;

6. окончателно заключение.

(2) Комисията в едномесечен срок от внасянето на доклада по ал. 1 приема решение за:

1. прекратяване на производството по преписката, ако от събраните доказателства не се установява или не може да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито, като Комисията може да сезира изпълнителния директор на Националната агенция за приходите;

2. предявяване на иск за отнемане в полза на държавата на незаконно придобитото имущество.

Раздел III
Предмет на отнемане

Чл. 156. По реда на този закон се отнема в полза на държавата незаконно придобито имущество, чиято стойност самостоятелно или съвкупно е не по-малко от 25 000 лв.

Чл. 157. (1) Когато не е възможно да се отнеме обособено имущество по чл. 156, отнема се паричната му равностойност, определена по пазарна цена към момента на предявяване на иска за отнемане.

(2) Имуществото по чл. 156 включва:

1. личното имущество на проверяваното лице;

2. имуществото, придобито общо от двамата съпрузи или от лицата във фактическо съжителство;

3. имуществото на ненавършилите пълнолетие деца, и

4. имуществото на съпруга на проверяваното лице, независимо от избрания от съпрузите режим на имуществени отношения;

5. имуществото на лицето, с което проверяваното лице е във фактическо съжителство.

Чл. 158. Сделките, извършени с незаконно придобито имущество, са недействителни по отношение на държавата и даденото по тях подлежи на отнемане, когато са:

1. безвъзмездни сделки с физически или юридически лица;

2. възмездни сделки с трети лица, ако те са знаели или са могли да предполагат, че имуществото е незаконно придобито, или са придобили имуществото с цел прикриване на незаконния му произход или на действителните права, свързани с него.

Чл. 159. На отнемане подлежи и незаконно придобито имущество, което лицата по чл. 157, ал. 2 са прехвърлили на съпруг, на лице, с което се намира във фактическо съжителство, на бивш съпруг, на роднини по права линия без ограничение в степените, на роднини по съребрена линия - до четвърта степен включително, и по сватовство - до втора степен включително.“

Чл. 160. (1) На отнемане подлежи имущество, което проверяваното лице е прехвърлило или е внесло като непарична или парична вноска в капитала на юридическо лице, ако лицата, които управляват или контролират юридическото лице, са знаели или от обстоятелствата са могли да предположат, че имуществото е незаконно придобито.

(2) На отнемане подлежи и незаконно придобито имущество от юридическо лице, което е контролирано от проверяваното лице или свързаните с него лица, самостоятелно или съвместно.

(3) Имуществото се отнема и при правоприемство на юридическото лице.

Чл. 161. На отнемане подлежи и имуществото, което е придобито от трето лице за сметка на проверяваното лице, за да се избегне неговото отнемане или да се прикрие произходът му или действителните права върху него.

Чл. 162. До доказване на противното, за движими вещи и парични средства на проверяваното лице се смятат и тези, намерени у него, в жилището му или в други собствени или наети от него помещения, превозни средства, каси или сейфове.

Чл. 163. (1) Незаконно придобитото имущество се оценява по действителната му стойност към момента на неговото придобиване или отчуждаване.

(2) Имуществото се оценява към момента на неговото придобиване или отчуждаване, както следва:

1. недвижимите имоти и ограничените вещни права върху тях - по пазарна стойност, с изключение на придобитите от общините или държавата;
2. чуждестранната валута и благородните метали - по централния курс на Българската народна банка;
3. ценните книжа - по пазарна стойност;
4. превозните средства - по пазарна стойност;
5. останалите движими вещи и права - по пазарна стойност;
6. предприятия или дялови участия в търговски дружества или кооперации - по пазарна стойност, а когато тя не може да бъде определена - по счетоводни данни.

Чл. 164. В случаите, когато незаконно придобитото имущество е било частично или изцяло преобразувано в друго имущество, на отнемане подлежи преобразуваното имущество.

Чл. 165. Незаконно придобито имущество се отнема и от наследници или заветници до размера на полученото от тях.

Чл. 166. В случай, че имуществото е неналично - липсва или е отчуждено, се отнема паричната му равностойност, като съдът осъжда ответника да я заплати.

Чл. 167. (1) Правата на държавата по този закон се погасяват с изтичането на 5-годишна давност.

(2) Давността започва да тече от датата на придобиване на имуществото.

(3) Давност не тече от датата на започване на проверката по чл. 121, ал. 2.

Раздел IV
Производство пред съда за отнемане в полза на държавата на незаконно придобитото имущество

Чл. 168. (1) Комисията предявява иск за отнемане в полза на държавата на незаконно придобитото имущество пред окръжния съд, в района на който е постоянният адрес на проверяваното лице, в срок до шест месеца от последния акт по налагане на обезпечителните мерки.

(2) Когато в имуществото е включен и недвижим имот, искът се предявява в окръжния съд по местонахождението на имота, а в случаите, когато в имуществото са включени повече от един недвижим имот - по местонахождението на имота с най-висока данъчна оценка.

(3) Исковата молба и влязлото в сила съдебно решение подлежат на вписване в имотния регистър на Агенцията по вписванията.

(4) Съдът отменя служебно или по искане на заинтересованите лица наложените върху имуществото обезпечителни мерки, ако Комисията не представи доказателства, че е предявила иска в законния срок.

(5) Съдебното производство започва и продължава независимо от прекратяването на наказателното производство.

(6) Не съставляват законова пречка за съществуването и надлежното упражняване правото на иск за отнемане на незаконно придобитото имущество в полза на държавата прекратяването на наказателното производство или влизането в сила на присъда, с която подсъдимият е признат за невинен за престъпления, посочени в разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от закона.

Чл. 169. (1) Срещу проверяваното лице и лицата по чл. 158, 159, 160, 161 и 165 се предявява осъдителен иск за отнемане в полза на държавата на незаконно придобитото имущество.

(2) Комисията предявява искове срещу трети лица за установяване на обстоятелството, че имуществото е незаконно придобито, и за обявяване недействителността на правни сделки.

(3) При подаването на исковата молба Комисията не внася държавна такса.

Чл. 170. (1) Окръжният съд образува дело и публикува в „Държавен вестник“ обявление, съдържащо: номера на делото; данни за постъпилото искане; опис на имуществото, указания за срока, в който заинтересованите

лица могат да предявят своите претенции върху имуществото, както и датата, за която се насрочва първото заседание, която не може да е по-рано от три месеца от публикуването на обявлението.

(2) Като ответници в производството се конституират проверяваното лице и лицата, посочени в чл. чл. 158, 159, 160, 161 и 165.

Чл. 171. (1) Съдът заседава по делото в открито заседание.

(2) Комисията се представлява от председателя или от упълномощен от него служител с юридическа правоспособност.

(3) В производството се представят всички доказателства, допустими по Гражданския процесуален кодекс.

(4) В производството пред съда Комисията представя доказателства за:

1. вида и стойността на придобитото през проверявания период имущество;

2. обстоятелствата по чл. 122, 123 и 125;

3. наличието на значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице;

4. обстоятелствата, че третите лица са знаели или са могли да предполагат, че имуществото е незаконно придобито;

5. други обстоятелства, които имат значение за изясняване произхода на имуществото и начина на придобиването му;

6. наличието на тежести и обезпечения върху имуществото освен наложените по този закон.

(5) Когато се изисква доказването да се извърши с писмен документ, не могат да се правят изводи във вреда на ответника, ако бъде доказано, че документът е загубен или унищожен не по вина на страната.

(6) Когато ответникът по съответния иск представи пред съда доказателства, които е могъл да представи с декларациите по чл. 150 или 151 и не са събрани по независещи от Комисията причини, съдът може да му възложи изцяло или отчасти разноските по делото независимо от изхода на делото.

Чл. 172. (1) След приключване разглеждането на делото съдът се произнася с решение, което подлежи на обжалване по общия ред.

(2) С решението съдът присъжда държавна такса и направените разноски в зависимост от изхода на делото.

Чл. 173. (1) В производството по този закон страните могат да сключат спогодба, с която да се отнеме не по-малко от 55 на сто от имуществото или паричната му равностойност.

(2) Спогодбата се одобрява от съда, ако не противоречи на закона и на добрите нрави.

(3) Спогодбата има последиците на влязло в сила решение от деня на одобряването ѝ и не подлежи на разваляне.

(4 Държавната такса за производството не се дължи.

(5) Разноските за производството остават в тежест на страните, както са направени.

Чл. 174. За неуредените в този раздел въпроси се прилагат разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс.“

119. Да се създаде глава четиринадесета с чл. 175 - 184:

„Глава четиринадесета

УПРАВЛЕНИЕ НА ИМУЩЕСТВО, ВЪРХУ КОЕТО СА НАЛОЖЕНИ ОБЕЗПЕЧИТЕЛНИ МЕРКИ. УПРАВЛЕНИЕ НА ОТНЕТОТО ИМУЩЕСТВО

Раздел I

Управление на обезпеченото имущество

Чл. 175. (1) Имуществото, върху което е наложено обезпечение на основание този закон, както и обезпеченото имущество по реда на Наказателно-процесуалния кодекс, се управлява и пази от Комисията.

(2) Имуществото по ал. 1 може да се остави за пазене на проверяваното лице или на лицето, което държи имуществото към момента на налагане на обезпечителните мерки.

(3) По искане на Комисията съдебният изпълнител назначава за пазач на имуществото друго лице, като определя възнаграждението му.

(4) Възнаграждението се внася от Комисията.

(5) Пазачът се избира с оглед на личността му, както и на естеството на вещта и на мястото, където тя се намира или ще се съхранява.

(6) Вещта се предава за пазене срещу подпис.

Чл. 176. Отнето в полза на държавата имущество с влязло в сила съдебно решение, което е оставено за съхранение на основание чл. 175, ал. 1, се управлява от Комисията до предаване на имуществото, съгласно взетото решение по чл. 183, ал. 1.

Чл. 177. (1) Освен задълженията по чл. 469 и 471 от Гражданския процесуален кодекс лицата по чл. 175 имат и задължението да уведомят Комисията:

1. за всички повреди и посегателства върху имуществото;
2. за всички производства, засягащи имуществото;
3. за всички действия, свързани с прехвърляне или възникване на права на трети лица върху имуществото, като представи копия от документите, установяващи прехвърлянето или учредяването на правата;

4. за всички действия, свързани с промяна в идентификацията на имота;

5. при опасност от унищожаване или повреждане на имуществото.

(2) Лицата по чл. 175 са длъжни да осигуряват достъп на служителите на Комисията за проверка на състоянието на имуществото.

(3) Комисията може да поиска от съдебния изпълнител да предаде за пазене на друго лице обезпеченото имущество, ако проверяваното лице или лицето, което държи имуществото към момента на налагане на обезпечението, не изпълнява задълженията си.

(4) Разходите, свързани със съхранението и поддържането на обезпеченото имущество, се заплащат от Комисията.

Чл. 178. (1) Движимите вещи с историческа стойност се предоставят за съхранение в Националния исторически музей или в друг музей.

(2) Движимите вещи с научна стойност се предоставят за съхранение в Националната библиотека, в съответния институт на Българската академия на науките или в университет.

(3) Движимите вещи от благородни метали, скъпоценни камъни и изделия от тях се предоставят за съхранение в Българската народна банка.

(4) Движимите вещи с художествена, антикварна или нумизматична стойност се предоставят за съхранение на Министерството на културата.

(5) Екзотични животни и растения се предоставят на зоологически градини и други институти.

(6) В случаите по ал. 1 - 5 разходите по съхранението и поддържането на обезпеченото имущество се заплащат от Комисията.

Чл. 179. (1) По изключение Комисията може да поиска от съда разрешение за продажбата на движими вещи, които:

1. могат да се обезценят значително през периода на пазене и запазването им е свързано с големи разходи;

2. подлежат на бърза развала.

(2) Движимите вещи по ал. 1 се продават от Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(3) Животни от националния генофонд, сортови семена и посадъчен материал с гарантиран произход се продават от съдебния изпълнител с разрешение на министъра на земеделието, храните и горите или на оправомощено от него длъжностно лице само на други земеделски производители.

(4) Органите по ал. 4 и 5 се произнасят по искането в тридневен срок от постъпването му.

(5) Когато лицето, което държи вещта, откаже да я предаде на купувача, същата по искане на Комисията се изземва от полицията и се предава на купувача.

(6) В 7-дневен срок след предаване на вещта на купувача Комисията отправя молба до съда за отмяна на обезпечението.

Чл. 180. (1) Събраните суми от имуществото, продадено по реда на чл. 179, се превеждат от Националната агенция за приходите по специалната банкова сметка на Комисията.

(2) В случай че искът за отнемане на Комисията не е уважен, събраните суми от имуществото, продадено по реда на чл. 179, ал. 2, се превеждат от Комисията по сметка на лицето, от което имуществото е било иззето.

Раздел II
Управление на отнетото имущество

Чл. 181. (1) Орган за управление на отнетото имущество е Министърът на финансите.

(2) Отнетото по реда на този закон имущество, съобразно вида и предназначението си, се използва за социални цели и за финансиране на обществено полезни дейности по ред, определен от Министерския съвет като:

1. жилищните имоти се предоставят: за временно и безвъзмездно ползване на социално слаби лица, хора с увреждания, лица от уязвими групи; за формиране на жилищен фонд за настаняване на лица в случаи на кризи; за изграждане на центрове за лица жертви на домашно насилие; на образователни институции като училища, детски градини и ясли, интернати и др.;
2. земеделските земи, гори, пасища и ливади се използват за оземляване на малоимотни и безимотни лица;
3. административни и производствени имоти се използват за социални, здравни, културни и образователни потребности като домове за възрастни хора, хосписи, здравни центове, пансиони, учебни центове и др., или такива свързани с отбраната и сигурността на страната;
4. превозните средства се предоставят на социални, здравни, културни и образователни институции за изпълнение на техните функци.

(3) В дейността си по ал. 1, министърът на финансите се подпомага от Обществен съвет. Обществения съвет е консултативен орган за подпомагане на министъра при изпълнението на дейността му по ал. 1 и форма на обществен контрол за използването на отнетото имущество в съответствие с ал. 2. Сформирането, съставът и редът за дейност на съвета се уреждат с акт на Министерския съвет.

Чл. 182. (1) Комисията ежемесечно уведомява Министъра на финансите за влезлите в сила съдебни решения за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество.

(2) Комисията незабавно предоставя влезлите в сила съдебни решения за вписване в съответните служби по вписванията - за недвижимите имоти, а за моторните превозни средства - на съответните структурни звена на Министерството на вътрешните работи.

(3) Влезлите в сила съдебни решения за отнемане, издадените въз основа на тях изпълнителни листове и всички други документи, необходими за изпълнение на решението за отнемане, се изпращат от Комисията на Министъра на финансите в тридневен срок от комплектуването на преписката.

Чл. 183. Министърът на финансите предлага на Министерския съвет да предостави за управление на бюджетни организации и общини за изпълнение на техните функции отнетото по реда на този закон имущество или да възложи продажбата му, само след като са изчерпани възможностите по чл. 181, ал. 2 или те не са приложими.

Чл. 184. (1) Имуществото, за което е взето решение за продажба, се продава от Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(2) Министърът на финансите изпраща на Националната агенция за приходите решението по ал. 1 за изпълнение, в 7-дневен срок от приемането му, заедно с комплектуваната преписка по чл. 182, ал. 3.

(3) Ако след изчерпване на способите за продажба по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс имуществото не бъде продадено, Националната агенция за приходите уведомява писмено Министъра на финансите, като връща преписката за вземане на последващо решение за управление и разпореждане с имуществото.

(4) В случаите, когато имущество е предоставено за управление, съответната бюджетна организация или община възстановява на Националната агенция за приходите разходите, свързани с управлението, съхранението и организирането на продажбата на това имущество.

(5) За приходите от продажбата на отнетото имущество се прилага чл. 181, ал. 1.“

120. Да се създаде глава петнадесета с чл. 185 - 193:

„Глава петнадесета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 185. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, което наруши разпоредба на раздел II от глава осма, се наказва с глоба в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) За нарушението по ал. 1 лицата по чл. 112, ал. 1 се наказват с глоба в размер от 1000 до 5000 лв.

(3) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 10 000 до 20 000 лв., а за лицата по чл. 112а, ал. 1 глобата е в размер от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 186. (1) Лице, заемало висша публична длъжност, което след освобождаването му от длъжност наруши ограничение, предвидено в раздел IV от глава седма, се наказва с глоба от 5000 до 15 000 лв.

(2) За нарушението по ал. 1 лицата по чл. 112, ал. 1 се наказват с глоба в размер от 2500 до 7500 лв.

(3) Едноличен търговец или юридическо лице, с което лицето по чл. 92 или 93 е сключило договор или което се представлява или управлява от лице по чл. 92 или 93, се наказва с имуществена санкция в размер от 10 000 до 20 000 лв.

(4) Когато нарушението е извършено повторно, наказанието е:

1. в случаите по ал. 1 - глоба от 10 000 до 30 000 лв.;

2. в случаите по ал. 2 - глоба от 7500 до 15 000 лв.;

3. в случаите по ал. 3 - имуществена санкция в размер от 20 000 до 50 000 лв.

Чл. 187. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, което не подаде декларация по този закон в срок, се наказва с глоба в размер от 1000 до 3000 лв.

(2) За нарушението по ал. 1 лицата по чл. 112, ал. 1 се наказват с глоба в размер от 300 до 1000 лв.

(3) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 3500 до 6000 лв., а за лицата по чл. 112, ал. 1 глобата е в размер от 1000 до 2000 лв.

Чл. 188. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, което не декларира или невярно декларира обстоятелство, което е длъжно да декларира по този закон, се наказва с глоба в размер от 1000 до 3000 лв., освен ако не е предвидено по-тежко наказание.

(2) За нарушението по ал. 1 лицата по чл. 112, ал. 1 се наказват с глоба в размер от 300 до 1000 лв.

(3) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 3000 до 6000 лв., а за лицата по чл. 112, ал. 1 глобата е в размер от 1000 до 2000 лв.

Чл. 189. (1) Лице, което не изпълни свое задължение по глава десета се наказва с глоба от 200 до 1000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 190. (1) Лице, което в определените срокове не окаже съдействие или не представи поисканите от Комисията сведения и документи, включително в електронен вид, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 500 до 2000 лв.

(3) На юридическо лице, което в определените срокове не предостави поисканите от Комисията информация и документи в определените срокове, се налага имуществена санкция от 1000 до 5000 лв.

(4) Когато нарушението по ал. 3 е извършено повторно, имуществената санкция е в размер от 2000 до 20 000 лв.

Чл. 191. За нарушение на задълженията по чл. 69, ал. 2 на виновното длъжностно лице се налага глоба от 5000 до 20 000 лв., ако извършеното не съставлява престъпление.

Чл. 192. (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от определени от председателя на Комисията длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от председателя на Комисията.

(2) Актовете за установяване на нарушение по чл. 188 и 189 относно декларациите за несъвместимост се съставят от овластени от органа по избора или назначаването лица. Наказателните постановления се издават от органа по избора или назначаването.

(3) Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 193. Глобите и имуществените санкции се внасят в приход на държавния бюджет.“

121. Параграф 1 от допълнителните разпоредби да се измени така:

„§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Достатъчно данни" са данни, от които може да се направи основателно предположение за корупция или имуществено несъответствие по смисъла на този закон.

2. "Доходи, приходи и източници на финансиране" са: възнаграждение, получено от лице по трудово и по служебно правоотношение, доходи от извършени услуги с личен труд, доходи от упражняване на свободни професии, чистият доход от предприемаческа дейност, дивиденти и лихви, други доходи от движима и недвижима собственост, за придобиването на които е установен законен източник, доходи от селскостопанска дейност и търговия на дребно, други доходи от лотарийни и спортни залагания, лихви, лицензионни и комисионни възнаграждения, приходи от продажба на имущество, за придобиването на

които е установен законен източник, от застраховка, от съдебни дела, отпуснати банкови кредити и заеми от физически лица.

3. "Значително несъответствие" е онзи размер на несъответствието между имуществото и нетния доход, който надвишава 300 000 лв. за целия проверяван период.

4. "Имущество" е всякакъв вид собственост, материална или нематериална, движима или недвижима, ограничени вещни права, парични средства и други платежни инструменти, както и юридически документи, доказващи правото на собственост или други права върху него.

5. "Инспектор" е служител, заемащ длъжностите инспектор, старши инспектор, главен инспектор, специален инспектор или държавен инспектор.

6. "Контролиране на юридическо лице" е налице, когато:

а) физическо лице пряко или непряко притежава повече от 50 на сто от дяловете или от капитала на юридическото лице и пряко или непряко го контролира;

б) физическо лице е контролиращо по смисъла на § 1 в от допълнителните разпоредби на Търговския закон или упражнява контрол по смисъла на § 1, т. 4 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

в) в полза на физическо лице се управлява или разпределя 50 на сто или повече от имуществото на юридическо лице с нестопанска цел;

г) в полза на група от физически лица е създадено или действа юридическо лице с нестопанска цел.

7. "Несъвместимост" е заемането на друга длъжност или извършването на дейност, която съгласно Конституцията или закон е несъвместима с положението на лицето като заемащо висша публична длъжност.

8. "Нетни доходи" са доходи, приходи или източници на финансиране, намалени с размера на извършените обичайни и извънредни разходи от проверяваното лице и членовете на семейството му.

9. "Обичайни разходи" са разходите за издръжка на лицето и на членовете на семейството му съобразно данните на Националния статистически институт, а в случаите, когато лицето живее в чужбина съгласно Евростат или съответната национална статистическа организация.

10. "Орган по избора или назначаването" е органът, който избира или назначава, а когато такъв орган липсва - работодателят по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Кодекса на труда.

11. "Повторно" е нарушението, извършено в двугодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление или решението на съда, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

12. "Преобразуване на имуществото" е налице, когато срещу имуществено право се придобива друго имуществено право - изцяло или отчасти, освен когато придобитата част е незначителна.

13. "Проверка за почтеност" е проверка, която има за цел да установи, че проверяваното лице изпълнява правомощията или задълженията си честно и почтено при спазване на Конституцията и законите на страната и в интерес на гражданите и обществото.

14. "Пропорционалност на намесата в личния и семейния живот" е намеса в такава степен, която не надхвърля необходимото за постигане на целите на този закон.

15. "Свързани лица" са:

а) съпрузите или лицата, които се намират във фактическо съжителство, роднините по права линия, по съребрена линия - до четвърта степен включително, и по сватовство - до втора степен включително; за целите на производството за отнемане на незаконно придобитото имущество за свързано лице се счита и бивш съпруг, бракът с когото е прекратен до 5 години преди началото на проверката на Комисията;

б) физически и юридически лица, с които лицето, заемащо публична длъжност, се намира в икономически или политически зависимости, които пораждат основателни съмнения в неговата безпристрастност и обективност.

16. "Трайно ползване" е ползване на чужда вещ за задоволяване на нужди на ползвателя или на определените лица, което продължава повече от 3 месеца в рамките на една календарна година.

17. "Фактическа раздяла" е състояние, при което съпрузите не живеят заедно и нямат общо домакинство.

18. "Фактическо съжителство на съпружески начала" е доброволно съвместно съжителство на съпружески начала на две пълнолетни лица, по отношение на които не съществува родство, представляващо пречка за встъпване в брак, което е продължило повече от две години и при което лицата се грижат един за друг в общо домакинство.

19. "Членове на семейството" са съпруг, лицето, с което проверяваното лице е във фактическо съжителство, и ненавършилите пълнолетие деца.“

122. В преходните и заключителни разпоредби да се създадат нови § 1 – 8:

„§ 1. Неприключилите до влизане в сила на този закон проверки, започнали с акт на директора на териториалната дирекция и образуваните пред Комисията производства се довършват при условията и по реда на този закон. В тримесечен срок от влизане в сила на закона, Комисията прекратява проверките, по отношение на които основанията за образуване са отпаднали.

§ 2. Инструкцията по чл. 24, ал. 3 се приема в едномесечен срок от влизане в сила на закона.

§ 3. В срок до осем месеца от влизане в сила на закона, Комисията създава портала по глава девета. До създаването му, подаването, обработването, проверките и публикуването на декларациите за имущество и интереси, включително и за лицата по глава десета, се извършва по досегашния ред, а информацията, от регистрите по чл. 110, ал. 3, т. 1 - т. 4, т. 6, т. 7 и т. 9 се публикува на страницата на Комисията.

§ 4. В срок от 4 месеца, считано от обнародване на настоящия закон, органите по чл. 119, ал. 1 приемат предвидените в разпоредбата наредби. До приемането на наредбите по чл. 119 се прилагат наредбите по § 2, ал. 6 от Допълнителните разпоредби на закона.

§ 5. (1) Структурата по чл. 16, ал. 2 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество преминава към Държавна агенция "Национална сигурност".

(2) Държавна агенция "Национална сигурност" е правоприемник на съответната част от активите, пасивите, архива, информационния ресурс, правата и задълженията на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество по отношение на структурата по ал. 1.

(3) Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество предава на Държавна агенция "Национална сигурност" всички архивни дела и действащи дела на оперативен отчет, водени до влизането в сила на този закон във връзка с осъществяването на дейности по глава Девета от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. Информацията относно тези дела, останала в базата данни в Комисията, се унищожава незабавно. Предаването на делата се извършва в 6-месечен срок по ред, определен в съвместен акт на председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" и председателя на Комисията.

(4) Служебните правоотношения на държавните служители по чл. 16, ал. 2 Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество преминават в служебни правоотношения с Държавна агенция "Национална сигурност" по чл. 43, ал. 1 т. 1 от Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" и се считат за такива при един и същ орган по назначаването.

(5) При преминаване на служителите по ал. 4 на длъжност в служба за сигурност, обществен ред и охрана конкурс не се провежда, ако отговарят на изискванията за заемане на длъжност в съответната държавна служба съгласно съответния специален закон.

(6) Основното и допълнителните възнаграждения на служителите по ал. 4 не могат да бъдат по-малки от размера на възнагражденията, получавани в Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество към датата на преминаването им.

(7) Стажът, придобит по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, се зачита за работа при един и същ работодател, съответно орган по назначаването, включително при изплащане на дължимите обезщетения при прекратяване на правоотношенията с Държавна агенция "Национална сигурност".

(8) Прослуженото време като служител по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, за което не са получени обезщетения преди преминаването в Държавна агенция "Национална сигурност", се зачита при определяне размера на обезщетението по този закон.

§ 6. Служител на дирекцията по глава девета от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, който е избран за член на Комисията, след изтичане на мандата се възстановява на заеманата предходна длъжност преди избора.

§ 7. В Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ в чл. 4, ал. 2 се създава нова т. 4:

„4. корупционни прояви на лица, заемащи висши публични длъжности по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;“.

§ 8. В Наказателно-процесуалния кодекс в чл. 52, ал. 1 т. 2 се изменя така:

„2. служителите от Министерството на вътрешните работи, назначени на длъжност „разследващ полицай”, разследващите агенти от Държавна агенция "Национална сигурност", определени със заповед на председателя на агенцията и служителите от Агенция „Митници“, назначени на длъжност „разследващ митнически инспектор“.“

ВНОСИТЕЛИ:

Радомир Пазов Чолев

Рая Назар Назарян

Анна Василева Александрова

Марин Василев Маринов

Ралица Тодорова Ангелова

Бранимир Николаев Балабев